

DJEČJI VRTIĆ "DUGO SELO"

Perivoj I. B. Mažuranić 2

Dugo Selo

KLASA:112-01/16-01/4

URBROJ:238/07-68-01-16/1

Datum :11.rujan, 2016.

**IZVJEŠĆE O RADU DJEČJEG VRTIĆA
DUGO SELO
ZA 2015./2016. PEDAGOŠKU GODINU**

Izvešće o odgojno - obrazovnom radu Dječjeg vrtića "Dugo Selo" za 2015./ 2016. Pedagošku godinu sadrži sljedeće cjeline :

1. USTROJSTVO RADA	3
2. MATERIJALNI UVJETI RADA	7
3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	8
4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD	17
5. STRUČNO USAVRŠAVANJE.....	40
6. SURADNJA S RODITELJIMA/SKRBNICIMA.....	49
7. RAD STRUČNIH TIJELA I ORGANA UPRAVLJANJA	51
8. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA	52

1. USTROJSTVO RADA

U mjesecu ožujku navršila se 40-ta godišnjica rada Dječjeg vrtića Dugo Selo. U ova četiri desetljeća Vrtić je razvijajući odgojne programe postao odgojno obrazovna ustanova. Rezultati i razvijenost odgojno obrazovnih programa posebno je evidentno u proteklih osam godina, kada je uz obilje programa stavljajući potrebe i prava djece kao primarnu zadaću, a roditelje kao partnere, proširio svoje kapacitete i postao prepoznat po kvalitetnom odgojno obrazovnom radu u cijeloj Županiji, pa i dalje.

Odgojno obrazovni proces u Dječjem vrtiću „ Dugo Selo“ provodio se na temelju Godišnjeg plana i programa rada Vrtića, u skladu sa Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13), Zakonom o ustanovama (NN 76/63, 29/97, 47/99) i Statutom Vrtića.

Dječji vrtić "Dugo Selo" svoju primarnu djelatnost; odgoj i obrazovanje djece predškolske dobi u 2015./2016. ped. godine provodio je na dvije lokacije. Matični objekt je na adresi Perivoj I.B.Mažuranić 2. sa četrnaest odgojnih skupina. Područni objekt je na adresi Bjelovarska 82, Lukarišće s dvije odgojne skupina.

Radno vrijeme vrtića bilo je od 5:30 do 18:00 sati, sukladno Odluci Gradskog vijeća grada Dugo Selo i Statutu Vrtića. Zbog potreba roditelja radno vrijeme područnog objekta Lukarišće je od 06:00 do 17:00 sati.

U vrtiću su smještena djeca s područja grada Dugog Sela. U odgojno obrazovni proces u 16 odgojnih skupina uključeno je bilo 426 djece; 76 djece jasličke dobi i 350 djece vrtićke dobi.

U centralnom objektu u Dugom Selu planirane su 3 jasličke i 11 vrtićkih skupina sa 378 djece u odgojno obrazovnom procesu po principu otvorenih vrata i druženjem djece iz susjednih skupina unapređujući interakciju djece različitog dobnog uzrasta. Promišljenim oblikovanjem prostora, osmišljenim na način da zadovoljava potrebe djece za igrom, odgojem i učenjem kontinuirano se unapređivao odgojno-obrazovni rad.

U područnom objektu u Lukarišću u jednoj mješovitoj jasličkoj i jednoj mješovitoj vrtićkoj skupini smješteno je ukupno 48 djece. Ozračje u tim skupinama je bilo ugodno,

poticajno, dajući djetetu sliku obiteljske atmosfere. Mješovite skupine predstavljaju prirodni poligon za učenje emocionalnih i društvenih vještina.

U svim objektima u redoviti program bila su uključena djeca s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju.

Tablica 1

REDOVITI PROGRAM

- po trajanju 10 sati

BROJ SKUPINA			BROJ DJECE		
JASLICE	VRTIĆ	UKUPNO	JASLICE	VRTIĆ	UKUPNO
4	12	16	76	350	426

Tablica 2

OBOGAĆENI REDOVITI PROGRAMI	BROJ SKUPINA	BROJ DJECE
- 10 satni; integrirani engleski jezik	1	28
-10 sat; integrirani ekološki i program za održivi razvoj	1	28
-10 sati; integrirani Vrtić u zajednici	1	30

Tablica 3

KRAĆI PROGRAMI OD 1-3 sata

KRAĆI PROGRAMI – provodi Vrtić	BROJ SKUPINA	BROJ DJECE
Program javnih potreba djece u godinu dana prije polaska u osn. šk. koja nisu obuhvaćena redovnim programom	5	100
Program javnih potreba za darovitu djecu.	1	14
KRAĆI PROGRAMI -vanjski suradnici		
Sportska igraonica	1	14
Kraći program engleskog jezika	1	12

Ciljevi i zadaće usmjereni su na cjeloviti rast i razvoj, skrb za zdravlje, obogaćivanje kvalitete svakodnevnog življenja djece i odraslih u vrtiću, svih djetetovih potencijala, sposobnosti i vještina, komunikacijske i interakcijske komponente.

Tablica 4 STRUKTURA ZAPOSLENIH

Red.br.	RADNO MJESTO	Redovna djelatnost	Zamjene
1.	Ravnatelj	1	-
2.	Str. sur.-Pedagog	1	-
3.	Str. sur.-Psiholog	1	-
4.	Str. sur.-Logoped	1	1
5.	Zdravst. voditelj	1	
6.	Odgojitelj	29	2*
7.	Odgojitelj- na drugim poslovima	1	-
8.	Med.sestra SSS	3	-
9.	Tajnik	1	-
10.	Voditelj računovodstva	1	-
11.	Adm.rač.djelatnik	1	1*
12.	Gl. kuharica	1	-
13.	Pom. kuharica	1	-
14.	Pom. radnik u kuh.	4	-
15.	Spremačica	9	-
16.	Švelja-pralja	1	-
17.	Ekonom-vozač	1	-
18.	Domar	1	-
OD 1-18	UKUPNO:	60	4

* Napomena:

- radna mjesta pod red. br. : 4 i 6 11 u koloni **zamjene** označeni sa *

Nakon provedenog natječaja u mjesecu svibnju pristiglo je 200 molbi. Razmatrane su 158 molbe koje su zadovoljile uvjetima natječaja. Povjerenstvo za prijem djece i Upravno vijeće Vrtića pozitivno je riješilo 75 molbi. Ostalo je neupisano 83 djece. Upis djece proveo se u

skladu s Pravilniku o prijemu djece i ostvarivanju prava i obveza korisnika usluga u Dječjem vrtiću Dugo Selo.

Tablica 5

Prijava na natječaj	Zadovoljava uvjetima	Upisano ukupno	Jaslička dob	Vrtićka dob	Neupisano ukupno	Jaslička dob	Vrtićka dob
200	158	75	33	42	83	33	50

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

U 2015./2016. ped. godine materijalni uvjeti omogućili su kvalitetno ostvarivanje odgojno-obrazovnih programa djelatnosti vrtića. Osigurana su financijska sredstva za potrebe odgojno obrazovnog procesa.

Prihod dječjeg vrtića sastoji se od prihoda iz proračuna Grada Dugog Sela 72,38 %, prihoda po posebnim propisima (sufinanciranje cijene usluge od roditelja, ostali prihodi) 27,13 %, pomoći iz proračuna koji nije nadležan 0,37 % i prihoda od pruženih usluga 0,12 %.

Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji nije nadležan odnose se na prihod od općine Brckovljani i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta sufinancira troškove programa predškole 20,00 kn mjesečno po djetetu za 214 polaznika (8 rata u toku godine), program za djecu sa posebnim potrebama u iznosu 400,00 kn po djetetu za četvero djece (7 rata u toku godine) i program za darovitu djecu 300,00 kn po djetetu za 16 djece (2 rate u toku godine).

Prihod od roditelja odnosi se na prihod za usluge primarnog programa. Prosječan mjesečni prihod od roditelja iznosi 250.803,00 kn, odnosno 582,00 kn po djetetu.

U ukupnim rashodima najveći je udio rashoda za plaće i doprinose na plaće 73,97 % te rashoda za namirnice za prehranu djece 6,48 %.

Rashodi za namirnice za prehranu djece iznosili su prosječno 58.217,00 kn mjesečno.

Usluge tekućeg i investicijskog održavanja odnose se na: redovno mjesečno održavanje računalne opreme i centralnog dojavnog sustava, redovno ispitivanje instalacija, redovito periodično čišćenje nape u kuhinji, popravak opreme po potrebi (stroj za pranje suđa, usisavač, stroj za sušenje rublja, telefax) i uređenje vanjskog prostora oko vrtića (sadnja biljaka, uređenje ulaza u vrtić sa sjeverne strane).

Skupine su opremljene novim igračkama i didaktikom kao i materijalom za odgojni rad.

Svi djelatnici Vrtića su se tokom godine kontinuirano usavršavali i jačali kompetencije putem seminara, tečajeva, stručnih skupova i literaturom.

Radnici su se kontinuirano angažirali u odgojno-obrazovnom procesu, odgovorno odnosili prema imovini Vrtića.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST, RAZVOJ I ZDRAVLJE DJECE

Osnovni preduvjet za cjelovit rast i razvoj svakog djeteta je osiguravanje zdravog i sigurnog ozračja u kojem dijete boravi, a koji će doprinijeti realizaciji optimalnih uvjeta za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba djeteta.

Zdravstvena njega, skrb za tjelesni rast i razvoj, te zdravlje djece realizirani su kroz slijedeće zadaće:

- * Čuvanje i unapređenje zdravlja djece
- * Planiranje i provođenje kvalitetne prehrane djece
- * Identificiranje djece s posebnim potrebama
- * Unapređenje tjelesno - zdravstvene kulture
- * Higijensko – zdravstvena skrb o vrtiću
- * Provođenje HACCP načela sustava kontrole hrane

-ČUVANJE I UNAPREĐENJE ZDRAVLJA DJECE

Važna zadaća u organiziranju i provođenju zdravstvene zaštite djeteta u vrtiću je unapređenje i očuvanje zdravlja djece, skrb o djeci s potencijalnim, prolaznim i trajnim posebnim potrebama, te o potencijalno darovitoj djeci, kao i akutnim stanjima bolesti i situacijama

prisutnih tijekom boravka u vrtiću i stvaranje povoljnih sanitarno – higijenskih uvjeta unutarnjeg i vanjskog prostora ustanove.

Procjenom aktualnih razvojnih i zdravstvenih potreba djece na temelju inicijalnih i individualnih razgovora s roditeljima i djecom, uvažavajući medicinsku dokumentaciju, kao i procjenom uvjeta u kojima dijete živi i boravi, započinje zadaća očuvanja djetetova zdravlja kao i unapređenje istog, a o čemu se educiraju djeca, odgojitelji i roditelji, te djelatnici dječjeg vrtića tijekom cijele godine, ovisno o aktualnim situacijama, preko info kutića za roditelje, web stranice vrtića, predavanjima, letcima, konkretnim demonstracijama i stručnom literaturom. O razvojnim potrebama svakog djeteta razgovara se sa odgojiteljima i roditeljima. Skrb za zdravlje djece ne obuhvaća samo brigu za tjelesno zdravlje, prevenciju nastanka bolesti, već i za prepoznavanje i realizaciju socijalno – emocionalnih potreba djece što dovodi do smanjenja pobola i povreda djece, interesa djece za sudjelovanjem u aktivnostima i projektima o zaštiti zdravlja, povećane stručne kompetentnosti odgojitelja na prevenciji pobola i pomoći djetetu kod ozljeđivanja, kao i kvalitetnije suradnje s obitelji djeteta.

SKRB ZA ORALNO ZDRAVLJE DJECE – ZDRAVLJE ZUBIĆA

Odgojiteljice i zdravstvena voditeljica educirale su djecu u stjecanju navika i vještina pravilne higijene zubića i usne šupljine, te o nastanku karijesa. Iako su sanitarni čvorovi prostorno mali, bili su osigurani uvjeti za pranje zubića u nizu odgojnih skupina.

Nastavljena je suradnja sa ordinacijama dentalne medicine u sklopu Domova zdravlja zagrebačke županije u provođenju **PREVENTIVNOG PROGRAMA „ PREDŠKOLCI U ZUBNOJ ORDINACIJI “ 2013 – 2015. G.** – koji obuhvaća djecu rođenu u 2009. godini. Ovaj program je osmišljen tako da djeca kolektivnim dolaskom kod stomatologa dožive ugodan susret s liječnikom u ordinaciji, a očitanjem KEP indexa se može pratiti koliko se utjecalo na smanjenje karijesa u populaciji predškolske djece. Program je završen 2015.godine.

Kontrolni pregledi za očitavanje KEP – indexa su obavljani u prosincu 2015.g.

Udruga za zaštitu zdravlja žena provodi projekt „ Edukacijom do zdravlja zubi “ koji je odobren od MZOS RH. U sklopu projekta vrtić su posjetile dr. Ružica Krsnik i dr. Ljubica Vranić. Cilj projekta je edukacija i stjecanje vještina u djece životne dobi od 3 do 7 godina o prevenciji bolesti zubi, održavanju oralnog zdravlja, te podizanju razine znanja o pravilnoj prehrani i stvaranja navike redovitih posjeta ordinaciji dentalne medicine. Preventivni programi su preduvjet za dobro oralno zdravlje čime se smanjuju troškovi liječenja kako pojedinca tako i čitave obitelji.

Radionica se sastoji od interaktivne priče kojom se djeci približavaju i prenose poruke koje bi trebala usvojiti kako bi stekla pravilne navike prehrane i higijene s ciljem stjecanja općih zdravih navika koje će im ostati kroz čitav život. U sklopu radionice prikazuje se DVD „GRIC I GREC“ i „GRIC I GREC IDU DALJE“. Vrtić je dobio DVD i bojanke. Informativni letak su dobili i roditelji.

ZAŠTITA OD SUNCA

U svezi štetnosti sunčevog UV zračenja i kako se primjereno zaštititi od istog,“ DM „ je tijekom mjeseca svibnja donirao vrtićima dječje proizvode za zaštitu od sunca (za djecu od 3 do 7 godina života), letke, bojanke Klokov šareni zabavnik, te plakate „ Zaštititi se i neka cijeli ovaj svijet još sja u suncu “.

Cilj je kampanje pridonijeti kvalitetnijem odgajanju i osvješćivanju javnosti o važnosti foto zaštite i prevenciji raka kože, jer prevencija i sprečavanje nastanka malignih oboljenja kože ima najveću učinkovitost ako se počne u najranijoj dobi osvješćivati problem vezan uz nekontrolirano izlaganje suncu.

POBOL DJECE

Pobol djece u svim odgojnim skupinama pratio se kontinuirano kroz cijelu pedagošku godinu. Nakon liječničkog pregleda roditelji su predložili potvrde (ispričnica) kojima su djeca integrirana u skupinu nakon preboljele bolesti.

Djeca su najčešće bolovala od slijedećih bolesti:

- * akutna febrilna stanja
- * akutne infekcije dišnog sustava (prehlada, bronhitis, tonzilitis, sinusitis, laringitis, faringitis, upale pluća)
- * streptokokne bolesti (streptokokne angine, šarlah, impetigo)
- * akutne upale srednjeg uha
- * akutne upale oka
- * akutne infekcije probavnog sustava (proljev, povraćanje)
- * tjemene uši

Roditelji su redovito putem razgovora, info – kutića i vrtićke web stranice obavješćivani o epidemiološkoj situaciji u vrtiću.

Održavana je suradnja sa HE službom DZ “ Dugo Selo “ i dr. Tanjom Grdić, kao i sanitarnom inspektoricom gđom. Đurđicom Trebeš.

Prema evidenciji epidemioloških indikacija vršena je prijava svakog stanja i oboljenja koje bi moglo dovesti do širenja bolesti na ostatak kolektiva, uz provođenje pojačanih higijenskih mjera i provođenje zaštite od zaraznih bolesti, kao i pojačan higijensko – epidemiološki nadzor.

Redovito se provode higijensko - zdravstveni standardi u prevenciji epidemija bolesti i razvoja imuniteta kod djece. Neke od tih higijenskih mjera su:

- često pranje ruku
- brisanje nosa pojedinačnim maramicama
- opća higijena prostorije
- pranje i dezinfekcija igračaka
- provjetravanje
- pravilna i zdrava prehrana
- redovito praćenje potrebe za snom i tjelesnom aktivnosti

U vrtiću radimo prema Programu mjera zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjem vrtiću po napatku objavljenom od strane MZSS, objavljenom u NN105 / 02, te 55./ 06.

Program mjera između ostaloga obuhvaća i mjere primarne prevencije od zaraznih bolesti ili tzv. profilaktičke mjere, kao i protuepidemijske mjere koje se provode u slučaju pojave pojedinih zaraznih bolesti ili tzv. sekundarna prevencija.

OZLJEDE DJECE

Ozljedama su bila sklonija djeca vrtićke dobi, a najčešće lokacije na kojima su se događale ozljede su bile sobe dnevnog boravka i vrtićko igralište.

Prva pomoć djeci je pružena u vrtiću, uz napomenu roditeljima da posjete liječnika kod padova i posjekotina, te stomatologa kod ozljeda zubića i udaraca u čeljust.

Ozljede su bile:

- Posjekotine (nastale udarcem ili padom): na čelu, usnicama, bradi, uhu
- Ogrebotine (nos, noge - koljena, ruke – laktovi, čelo)
- Krvarenja iz nosa

ZDRAVSTVENA EDUKACIJA

Na plenarnom roditeljskom sastanku sa roditeljima novoprimljene djece roditelji su upoznati o zdravstvenoj zaštiti djece predškolske dobi, pravilnoj prehrani, najčešćim bolestima u

vrtiću, važnosti donošenja ispričnica, prijavljivanja razloga izostanka djece iz vrtića radi što boljeg uvida u zdravstveno – epidemiološku situaciju u vrtiću.

Tijekom godine, a ovisno o aktualnim zdravstvenima problemima, zdravstvena voditeljica provodi edukacije odgojitelja kroz redovite zdravstvene radionice održavane jednom mjesečno, a i češće ovisno o potrebi (o realizaciji osnovnih higijenskih uvjeta, o detektiranju bolesti i stanja koja imaju epidemiološku indikaciju djece i postupku kod istih, o pravilnoj prehrani djeteta predškolske dobi....), te u edukaciji djece (pravilno pranje ruku, korištenju sanitarnog čvora, osnove higijene zubića, pravilnoj prehrani....).

U ožujku 2014. g. DV je započeo suradnju sa dr. Dino Kramer, pedijatrom iz DZ „ Dugo Selo“ pod nazivom „ Program zdravstvene edukacije, promoviranje i poticanje zdravog načina života i prevencije bolesti „ kroz predavanja, edukaciju djece, djelatnika i roditelja koja se nastavlja i dalje. U veljači 2016.g. dr. Dino Kramer i g. Kristijan Katinić iz Gradskog društva Crvenog križa Dugo Selo su održali predavanje sa pokaznom vježbom u svezi obnavljanja znanja u pružanju prve pomoći i oživljavanju odgojno – zdravstvenih djelatnika dječjeg vrtića.

Zdravstvena voditeljica je u skupinama „ Trešnjice “ i „ Zečici “ održala tematske roditeljske sastanke: „ Pravilna prehrana djece, kao i izbirljivost i odbijanje hrane djece predškolske dobi “ u svibnju 2016. g.

U svibnju 2016.g. zdravstvena voditeljica je u suradnji sa Gradskim društvom Crvenog križa Dugo Selo bila na Pokaznoj vježbi u organizaciji Crvenog križa Gradskog interventnog tima Velika Gorica pod nazivom: „ **SMOTRA PRVE POMOĆI** “.

-PLANIRANJE I PROVOĐENJE KVALITETNE PREHRANE DJECE

Predškolsko razdoblje je vrijeme intenzivnog rasta i razvoja, stoga je važno znati što, kada, koliko i kako treba ponuditi djetetu kao dio pravilne prehrane.

Većina obitelji preferira brzo pripremljenu hranu bogatu mastima i ugljikohidratima, ali se i tu situacija popravljja.

Dali smo priliku i roditeljima da kao naši partneri zajedno sa odgojiteljima postanu ravnopravni sudionici odgoja i obrazovanja svoje djece, promišljajući o novim, kvalitetnijim načinima življenja kako i vrtiću tako i u svojoj obitelji.

Prehrana se planira tjedno uzimajući u obzir slijedeće čimbenike:

- * prehrambene potrebe djeteta za energijom, hranjivim tvarima, vitaminima i mineralima
- * socijalne i razvojne aspekte hranjenja primjerene dobi djeteta

* mogućnosti prevencije patoloških stanja i kroničnih bolesti u odrasloj dobi

Pri planiranju i realizaciji jelovnika maksimalno se nastojalo poštivati slijedeće:

- * prehrana se temelji na cjelovitim žitaricama, sezonskom voću i povrću
- * izbor mesa se bazira na lakše probavljivim vrstama poput peradi, teletine, junetine
- * u odabiru mliječnih proizvoda naglasak je na fermentiranim mliječnim proizvodima
- * djeci je omogućeno po želji konzumirati vodu
- * naglasak na atmosferu i na estetiku jela i stola, te atmosferu blagovanja
- * hrana je servirana u četiri dnevna obroka tijekom boravka u vrtiću: doručak, ručak, užina I i užina II (ovisno o duljini boravka djeteta u vrtiću)
- * s obzirom na prisutnost djece s nutritivnim alergijama - prehrana se prilagođava potrebama djeteta

Uspostavljena suradnja s Nastavnim Zavodom za javno zdravstvo „ Dr. Andrija Štampar ” u Zagrebu kojom je ostvarena kontinuirana kontrola zdravstvene, nutritivne i energetske ispravnosti obroka spravljenih u našem vrtiću nastavlja se i dalje. Do sada obavljene analize rezultirale su zadovoljavajućim rezultatima. Vršena je i kontrola nad mikrobiološkom čistoćom posuđa, pribora i ruku djelatnika kuhinje u oba objekta DV (matičnom i područnom). Nastavni Zavod za javno zdravstvo „ Dr. Andrija Štampar ” u Zagrebu radi i kontrolu vode za piće u DV, a čiji su nalazi također zadovoljavajući.

-IDENTIFICIRANJE DJECE S POSEBNIM POTREBAMA

Putem upisnih razgovora s roditeljima evidentiramo djecu sa posebnim potrebama i teškoćama u razvoju (rizični faktori, kronične bolesti), što se potkrepljuje zdravstvenom dokumentacijom. Tijekom pedagoške godine situacija se mijenja što se otkriva sistematskim donošenjem nove zdravstvene dokumentacije, a isto tako i otkrivanjem novooboljele djece.

-UNAPREĐIVANJE TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE

ANTROPOMETRIJSKA MJERENJA

Antropometrijska mjerenja su korisna i neophodna metoda ocjenjivanja stanja uhranjenosti, a provode se dva puta tijekom pedagoške godine i to u jesen i proljeće.

Dobiveni rezultati ukazuju na porast tjelesne težine i visine kod djece, a to je posebno zabrinjavajuće što se tiče porasta tjelesne težine. Sve je više djece s prekomjernom tjelesnom težinom, kao i pretile djece.

BORAVAK NA ZRAKU

Dječji organizam jača se prirodnim činiocima, a to su zrak, voda, sunce i tjelovježba. Boravak na zraku prilagođava se uvjetima na našem igralištu, a planira se u skladu s vremenskim uvjetima i dobi djeteta, a osnovna pravila pri planiranju su fleksibilnost i prilagodljivost. Preko info – kutića i web stranice vrtića podsjećamo roditelje na važnost svakodnevnog boravka djece na zraku u sva četiri godišnja doba.

Tjelesna aktivnost potiče također razvoj imuniteta budući se ubrzava disanje, pa se tako bolje „čiste“ dišni putovi. Boravak na zraku preporučuje se i stoga što djeluje pozitivno na organe za kretanje, krvotok kao i na živčani sustav, te na socijalizaciju djece i stvaranje pozitivne slike o sebi. Bitno je boraviti izvan zatvorenih prostorija, jer izlaganje suncu pomaže tijelu u resorpciji tvari koje su mu potrebne za iskorištavanje kalcija i fosfora koji su važni elementi u gradnji kostiju, zubića. Sunce podiže raspoloženje, potiče proizvodnju vitamina D, blagotvorno djeluje na neka upalna zbivanja kože.

Djeci je dostupno uzimanje tekućine (vode) u svakom trenu, čime je potreba za tekućinom zadovoljena.

ODGOJNO – ZDRAVSTVENI PROGRAM

Planirani i ciljani raspored korištenja dvorane (hola) za sve odgojne skupine je realiziran. Potrebe djece za kretanjem i tjelesnim aktivnostima kao bitan faktor za razvoj dobrog zdravstvenog statusa, realizirane su svakodnevno u prostoru vrtića u skladu s realnim materijalnim mogućnostima, čime se nastoje usavršiti motoričke vještine provođenjem aktivnosti primjerenih uzrastu djeteta.

Cilj tih programa je pozitivan utjecaj na rast i razvoj dječjeg organizama, uz stjecanje pozitivnih stavova i navika prema tjelesnoj aktivnosti koji će kasnije kako dijete odrasta utjecati na pravilan izbor aktivnosti, te izbjegavanje štetnih navika i ovisnosti što dovodi do povećane psihomotorne spremnosti i pozitivnog sportskog duha, kao i veće zainteresiranosti roditelja za motoričke aktivnosti.

Tijekom prosinca 2015. g. provodio se sportski program – Škola klizanja u Sportskom centru u Dugom Selu. U programu su sudjelovala djeca koja su napunila 4. godine, te usvojila osnovne klizačke vještine.

U travnju 2016. g. povodom dana planete Zemlje održana je u vrtiću deveta Vrtićka biciklijada za djecu predškolske dobi uz podjelu medalja, kao i aktivnu suradnju roditelja,

članova ST i tehničkog osoblja, te tehničku potporu biciklističkog kluba „ BK “ iz Dugog Sela.

PRAVILNA IZMJENA IGRE I ODMORA / DNEVNI RITAM DJETETA

Pravilna izmjena igre i dnevnog odmora provodi se poštujući pravo, potrebe i dobi djeteta. Prilagođava se i kontinuirano održava ritam vrtića u rasporedu dnevnih obroka, vrijeme za igru, vrijeme za odmor / spavanje, ovisno o dobi i dnevnim potrebama djeteta.

Takvim djelovanjem i organizacijom dobili smo zadovoljno dijete, a time i roditelja i odgojitelja, što nam svakako potvrđuje potrebu za daljnjim osluškivanjem djetetovih potreba i za uvažavanjem istih, te djetetovo pravo na izbor.

-HIGIJENSKO – ZDRAVSTVENA SKRB O VRTIĆU

Zajedničkim savjesnim radom svih čimbenika tokom godine se nastojalo održavati zadovoljavajući nivo higijensko - sanitarnih mjera u vrtiću, a s osnovnim ciljem zaštite zdravlja djece koja u njemu borave.

U higijensko – zdravstvenoj skrbi o vrtiću poseban naglasak se stavlja na:

- proces kvalitetnog i redovitog održavanja prostora boravka djece od strane spremačica (sobe dnevnog boravka, prostori dnevnog odmora, sanitarni čvorovi, igrališta, pješčanici, igračke)
- osposobljavanje spremačica za siguran i učinkovit rad sa sredstvima za čišćenje s posebnim naglaskom na važnost izbora ekološki prihvatljivih sredstava
- nadzor i organizaciju slanja zaposlenika na tečaj higijenskog minimuma propisanog zakonom
- produljenje sanitarnih knjižica u skladu sa zakonskim obvezama, ali i osvještavanje potrebe da svi djelatnici u vrtiću budu zdravi
- kontinuirano organiziranje i provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije
- osiguravanje dovoljne količine sredstava za higijenu djece i djelatnika
- osiguravanje uvjeta za kvalitetan proces čišćenja (zaštitna odjeća, obuća, rukavice, pomoćni strojevi, potrebna količina sredstava za rad)
- rad prema HACCP načelima sustava kontrole

U veljači 2016.g. su 2 djelatnika vrtića bila na edukaciji o Održivom gospodarenju otpadom. Kao subjekt u poslovanju hranom prema Zakonu o hrani (NN 46 / 07) i Pravilniku o higijeni

hrane (NN 99 / 07) dječji vrtić „ Dugo Selo “ je kategoriziran u objekte visoke rizičnosti.

Sukladno navedenom od 01.06.2009.g. provodi se HACCP sustav.

HACCP sustav je međunarodno priznati preventivni sustav sigurnosti hrane koji osigurava proizvodnju zdravstveno ispravnih prehrambenih proizvoda i označava analizu rizika kritičnih kontrolnih točaka.

Uvođenjem i primjenom načela dobre higijenske prakse, dobre proizvođačke prakse i sustava samokontrole temeljenog na načelima HACCP sustava omogućuje se i jamči kvaliteta, neškodljivost hrane, kao i slijedivost.

Otežavajuća okolnost u provođenju HACCP-a je pripremanje hrane u prostorima koji nisu adekvatni s obzirom na kapacitet Vrtića, niti uvjete koji bi trebali biti u potpunosti zadovoljeni.

Obveza svakog subjekta u poslovanju s hranom je revizija i reedukacija HACCP sustava jednom godišnje, te prema potrebi što se i provodi. Nepridržavanje najosnovnijih načela pri održavanju opće higijene u predškolskim ustanovama može dovesti do povećanja broja bakterija, a u mnogim prilikama i do prenošenja bolesti.

SURADNJA SA DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM

Suradnja sa svim relevantnim ustanovama iz neposrednog okruženja vrtića i šire:

- Ured sanitarne inspektorice gđe. Đurđice Trebeš
- DZ „ Dugo Selo “:
  - a) higijensko - epidemiološki odjel
  - b) pedijatrijska služba
  - c) hitna služba
  - d) stomatološka služba
  - e) služba za školsku medicinu
  - f) ordinacije opće i obiteljske medicine, te medicine rada
- Ljekarna „ Grgošić “, Dugo Selo
- Zavod za javno zdravstvo zagrebačke županije, Zagreb
- NZZJZ „ Dr. Andrija Štampar “, Zagreb
- Veterinarska stanica grada Zagreba d.o.o; Dugo Selo
- „ Saponia “ – Zagreb
- Gradsko društvo Crvenog križa Dugo Selo
- Obrtnička zadruga branitelja „ Novi Marker “, Dugo Selo

4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

Tablica 6 PRILAGODBA DJECE NA POLAZAK U JASLICE /VRTIĆ

PODRUČJE RADA	NOSITELJI	VRIJEME PROVEDBE
1. Podizali kvalitete stručne pripremljenosti odgojitelja - na odgojiteljskom vijeću iznijeli smo o prilagodbi i planu prilagodbe, održavali smo radne dogovore upućivali na stručnu literaturu, edukativne materijali prilagodbe djece na polazak u jaslice/vrtić	odgojitelji skupina novoprimitljene djece, odgojitelji ostalih odgojnih skupina, članovi ST, ravnateljica	rujan 2015. – studeni 2015.
2. Ublažavali separacijsku anksioznost i izgrađivali osjećaja sigurnosti kod djeteta - upoznavali razvojne potreba svakog djeteta tijekom upisnog razgovora te planirali proces prilagodbe prema specifičnim potrebama pojedinog djeteta - postupno provodili proces prilagodbe; uključivali roditelje/skrbnike u proces prilagodbe - pratili procesa prilagodbe svakog djeteta – kroz protokol za praćenje adaptacije, obavljali individualne savjetodavne razgovore s roditeljima/skrbnicima, članovima ST, drugim odgojiteljima	odgojitelji skupina novoprimitljene djece, odgojitelji ostalih odgojnih skupina, članovi ST,	rujan 2015. – studeni 2015. i tijekom pedagoške godine – prema potrebi
3. Ublažavali roditeljsku zabrinutost i strepnje i gradili povjerenje u odgojitelje i vrtić, te u sebe i svoju roditeljsku kompetentnost - iscrpno informirali o relevantnim aspektima prilagodbe - u okviru plenarnog RS i tijekom upisnih razgovora, letak o prilagodbi - iscrpno informirali o odgojno obrazovnom radu, osobito u vrijeme prilagodbe i kontinuirano razmjenjivali važne informacija o djetetovom ponašanju tijekom individualnih savjetodavnih razgovora - upućivanje na potpomažuće pripreme sebe i djeteta za	odgojitelji skupina novoprimitljene djece, članovi ST, ravnateljica	rujan 2015. – studeni 2015. i tijekom pedagoške godine – prema potrebi

njegovo odvajanje i boravak u vrtiću, na važnost prvog dana, rastanaka te prijenos roditeljskih osjećaja na dijete tijekom individualnih savjetodavnih razgovora i RS na početku procesa prilagodbe		
4. Istraživali i sagledavali specifična i konkretna obilježja prilagodbe sve djece, s posebnom pozornošću na djecu koja imaju određene rizične faktore i posebnim potreba - pratili i opažali ponašanja, osjećanja, reagiranja i zdravlja djeteta /djeteta s posebnim potrebama - pratili ponašanja, osjećanja i postupanja djetetovih roditelja - pratili postupke, učinkovitosti, osjećaja iscrpljenosti i osjećaja zadovoljstva odgojitelja	odgojitelji skupina novoprimljene djece, članovi ST, ravnateljica	rujan 2015. – studeni 2015. i tijekom pedagoške godine – prema potrebi

U ovoj godini djelovali smo na određenim zadacima za koje smo sustavnim praćenjem, analiziranjem i vrednovanjem utvrdili da ih treba unaprijediti ili implementirati:

1. UTJECAJ I VAŽNOST IGRE NA CJELOKUPNI DJEČJI RAZVOJ

2. RANA INTERVENCIJA

1. UTJECAJ I VAŽNOST IGRE NA CJELOKUPNI DJEČJI RAZVOJ

CILJ: usmjerili smo se kako unaprijediti cjelokupni dječji razvoj, dječjih vještina, navika i kompetencija s naglaskom putem razvojno primjerene i kreativne igre kao i na ublažavanju određenih socijalnih i emocionalnih poteškoća putem igre

U odnosu na dijete:

-omogućavali smo uvjete (socijalne i materijalne za realizaciju djetetovog prava na igru primjerenu njegovoj dobi)

-osigurali smo bogato i poticajno okruženje u SDB i predprostoru, koji smo sustavno nadopunjavali i mijenjali vodeći se interesom i potrebama djeteta

-vodili smo brigu o cjelokupnom razvoju djeteta putem igre (tjelesnom, emocionalnom, socijalnom, spoznajnom i verbalnom)

-omogućili smo slobodan izbor igračkaka i igre

- podržavali smo proigravanje s igračkama i materijalima koje dijete samo izabere
- omogućili djetetu da izrazi maštu putem igre na onaj način koji mu je važan u tom trenutku kroz različite medije
- kroz igru smo učili dijete da prihvati sebe-samopoštovanju, te kako izraziti emocije na socijalno prihvatljiv način
- razvijali socijalne vještine empatiju, suradnju, komunikaciju i poštivanje pravila (poticali kreativnost
- podržavali da putem igre izrazi svoj unutarnji svijet (preradi svoje emocionalno iskustvo)
- omogućili djetetu da u svojoj simboličkoj prezentaciji igre odmakne se od vlastitog nekog stresnog iskustva ili događaja
- pružali podršku i pomoći djetetu da kroz igru i priču ublažimo stresna i tužna događanja

U odnosu na odgojitelja

- obogaćivali, sistematizirali materijalni kontekst u integriranu i cjelovitu strukturu
- timski planirali (odgojitelji u skupini, odgojitelji po kvartovima prema dobi djece s pedagoginjom) planirali **igre i poticaje vodeći se dječjim interesom**
- sustavno smo planirali i realizirali igre i poticaje s naglaskom na odgojiteljevu kreativnost i inovativnost, vodili se prije svega interesom djeteta
- osvijestili i nastojali primijeniti sve uloge odgojitelja u dječjoj igri
- usmjerili se na cjeloviti razvoj dječjih kompetencija koji nije dominantno određen znanjima već samo predstavlja integrativni dio znanja, vještina, vrijednosti, sposobnosti i stavova što pretpostavlja aktivno sudjelovanje djeteta u svim segmentima procesa - spoznajnog, socijalnog, emocionalnog i tjelesnog
- usvojili vještine bazičnih postavki ne direktivne igre (empatičkog reflektiranja, komentara za izgradnju samopoštovanja kroz igru (pohvaljivanja, ohrabrivanja) postavljanja granica kroz igru
- pratili simboliku igre putem koje dijete izražava svoj unutarnji svijet -stekli vještinu da smo u mogućnosti kroz praćenje tijeka igre i odnosa koje dijete stvori u igri spoznati kako dijete doživljava sebe i druge
- spoznali i primijenili osnovne vještine terapije dječjom igrom
- usvojili vještine i tehnike pružanja podrške i pomoći putem igre i priče ublažili stresna i tužna događanja

Strategije djelovanja:

Svaki mjesec smo planirali putem radnih dogovora s pedagoginjom prema zadanom protokolu koji je pedagoginja pripremila:

Koji smo interes djece uočili ?

U kojem smjeru se razvijao interes djece?

Koje poticaje, aktivnosti i igre smo osmislili za svako razvojno područje?

Na koji način smo roditelje uključili?

Kako smo zajednicu uključili ili gdje smo otišli u posjet?

Dokumentiranje igre.

Dokumentirali smo pojedine segmenata odgojno-obrazovnog procesa igre i učenje djeteta, komunikacija među djecom tijekom igre, poslužili su za analizu i osvještavanje prakse te pronalaženja načina kako igrom razvijati temeljne vrijednosti – znanje, identitet, solidarnost i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost.

- Pedagoginja je održala stručne aktivne na temu:

- a) Kreativnost kao pedagoški izazov (kako putem igre razvijamo, a kako sputavamo dječju kreativnost i o dječjem stvaralaštvu (dramsko, glazbeno, likovno i literarno stvaralaštvo)
- b) Dječja igra kako putem igre razvijati glazbeni i dramsko –scenski izraz i stvaralaštvo (u suradnji s voditeljicom dramske skupine)
- c) Dječja igra (primjeri dobre prakse, povezanost bogatog i sistematiziranog materijalnog konteksta sa sadržajnom i razvojno primjerenom igrom)
- d) Primjena terapije igrom u vrtićkom okruženju – ne direktivni pristup (kako ublažiti određene socijalne i emocionalne poteškoće putem igre i primjenom vještina iz terapije)
- e) Kako ublažiti stresne situacije u životu djeteta putem igre

Odgojitelji su primijenili nova znanja i vještine iz određenih segmenata igre u odgojno obrazovnom radu, što smo pratili putem (etnografskih zapisa, protokola praćenja putem uvida u rad)

Načini praćenja, evaluiranja i dokumentiranja:

- Foto i video snimke.
- Etnografski zapisi
- Protokoli praćenja

Nositelji strategija:

- pedagoginja, odgojitelji

2. RANA INTERVENCIJA

Bitna zadaća: Rana intervencija

**Tablica 7: PREGLED PROVEDENIH AKTIVNOSTI TIJEKOM 2015./2016.
PEDAGOŠKE GODINE U OKVIRU PLANIRANE BITNE ZADAĆE – RANA
INTERVENCIJA**

MJESEC	AKTIVNOSTI	NOSIOCI
LISTOPAD	Stručni aktiv za odgojne djelatnike Što je rana intervencija?, Koja djeca, odnosno, s kakvim posebnim potrebama i TUR trebaju ranu intervenciju?	stručni suradnik psiholog i stručni suradnik logoped, vanjski suradnik, dr.D.Kramer, pedijatar
STUDENI	Stručni aktiv za odgojne djelatnike Određivanje uloge odgojitelja, članova ST i roditelja u ranoj intervenciji.	stručni suradnik psiholog
SIJEČANJ	Stručni aktiv za odgojne djelatnike Znakovi upozorenja na odstupajući razvoj djeteta Protokoli o radu s djecom s TUR/ posebnim potrebama	stručni suradnik psiholog i članovi psihološke radionice

VELJAČA	Stručni aktiv za odgojne djelatnike Izrada individualiziranog plana rada s djetetom s PP – timski rad članova ST, odgojitelja i roditelja	stručni suradnik psiholog
OŽUJAK	Stručni aktiv za odgojne djelatnike Savjetovanje roditelja	stručni suradnik psiholog
SVIBANJ	Stručni aktiv za odgojne djelatnike Izrada IOOP-a za djecu s TUR /posebnim potrebama	stručni suradnik psiholog i odgojitelji
LIPANJ	Stručni aktiv: Vrednovanje učinjenog.	stručni suradnici psiholog, pedagog i logoped, ZV te odgojitelji

Plan aktivnosti u okviru teme rana intervencija ostvaren je djelomično. Nisu realizirana dva stručna predavanja koja su trebala biti održana u vrtiću od strane vanjskih predavača/u organizaciji AZOO ili drugih stručnih ustanova. Nadalje, tijekom stručnog aktiva s temom izrade individualiziranog plana odgojno-obrazovnog rada s djecom s TUR došlo je do različitih promišljanja i diskusije o tome kako treba biti organiziran timski rad odgojnih djelatnika, članova ST i roditelja/skrbnika te je iskazana potreba za supervizijom na tom području od strane savjetnika Agencije za odgoj i obrazovanje.

Edukativni rad na području rane intervencije u okviru navedenih stručnih aktiva sudionici su procijenili kao iznimno koristan i potreban. Iskazana je potreba za nastavkom edukacije i stručnog usavršavanja na području rane intervencije i u sljedećoj 2016./2017.pedagoškoj godini. Bilo bi iznimno važno uključiti vanjske stručnjake za područje rane intervencije u edukativan rad odgojnih djelatnika našeg vrtića. Primjerice, predložiti Agenciji za odgoj i obrazovanje, našoj nadležnoj ustanovi za stručno usavršavanje, održavanje ovakvih tematskih stručnih skupova u našem vrtiću.

Rad s djecom s posebnim potrebama

Koliko nam je bitan rad s djecom s posebnim razvojnim potrebama, pokazujemo i time što smo i u 2015./2016. pedagoškoj godini nastavili stručno usavršavanje i pojačani odgojno – obrazovni rad u području rane intervencije.

Nositelji realizacije ove glavne zadaće u 2015./2016. pedagoškoj godini bili su stručni suradnici psiholog i logoped te ostali članovi stručnog tima, odgojiteljice i ravnatelj.

Procesna procjena razvojnih potreba sve djece u okviru kontinuiranog praćenja razvoja djece u vrtiću bio je jedan od najvažnijih aspekata rada stručnog suradnika psihologa i logopeda. U okviru ove procesne procjene identificirana su djeca s posebnim potrebama u odgoju i razvoju.

U Tabeli 2 naveden je broj djece s težim teškoćama u razvoju prema vrsti teškoće, a u Tabeli 3 naveden je broj djece s posebnim potrebama, uključujući darovitost i talentiranost kao posebnu potrebu.

Tabela 8: BROJ DJECE S TEŽIM TEŠKOĆAMA U RAZVOJU U 2015./2016. PEDAGOŠKOJ GODINI (prema čl.4 Državnog pedagoškog standarda)

TUR	Broj djece
Djeca s oštećenjima vida i sluha	0
Djeca s poremećajima govorno-glasovne komunikacije	3
Djeca s poremećajima osobnosti uvjetovanim organskim čimbenicima ili psihozom	0
Djeca s poremećajima u ponašanju	0
Djeca s motoričkim teškoćama	1
Djeca sa sniženim intelektualnim sposobnostima	0
Djeca s poremećajima iz autističnog spektra	0
Djeca s višestrukim teškoćama	3
Djeca sa zdravstvenim teškoćama i neurološkim oštećenjima (dijabetes, astma, bolesti srca...)	Podaci su navedeni u izvješću zdravstvene vod.
UKUPNO	7

Tabela 9: BROJ DJECE S POSEBNIM POTREBAMA U 2015./2016. PEDAGOŠKOJ GODINI (prema čl.4 Državnog pedagoškog standarda)

PP	Broj djece
Slabovidnost i naglušost kod djece	Podaci su navedeni u izvješću zdravstvene voditeljice
Promjene u osobnosti djeteta uvjetovane organskim čimbenicima ili psihozom	0
Poremećaji u ponašanju i neurotske smetnje:	
- teža adaptacija	6
- izraziti nemir i impulzivnost u ponašanju, kraća i neusmjerena pažnja	5
- agresivnost u ponašanju/slabija samokontrola	5
- izrazita povučenost/uznemirenost/nesigurnost	10
- komunikacijske poteškoće	
- emocionalna nezrelost	3
- nezrelija grafomotorika	13
- poteškoće koje naginju enurezi i enkoprezi	4
- poteškoće u uzimanju hrane	1
Djeca s kognitivnom nezrelošću /teškoće u razumijevanju, pamćenju i ostalim spoznajnim funkcijama	8
Djeca sa specifičnom obiteljskom situacijom	3
Djeca s višestrukim teškoćama	7
UKUPNO	65
Darovita djeca	14
Djeca s poremećajima govorno-glasovne komunikacije	Podaci su navedeni u izvješću stručnog suradnika logopeda.
UKUPNO	79

Uočavamo povećanje posebnih potreba kod djece na području nezrelije grafomotorike, izrazite povučенosti i nesigurnosti te komunikacijskih poteškoća kao i teškoća u razumijevanju, pamćenju i ostalim aspektima kognitivnog funkcioniranja..

Psihologinja je redovito provodila individualni rad s djecom s posebnim potrebama koji se sastojao u poticanju razvoja početnih akademskih vještina, ponajprije, matematičkih kompetencija, pažnje i pamćenja te socijalne i emocionalne kompetentnosti.

S roditeljima i odgojiteljima djece s posebnim potrebama održavani su redoviti savjetodavni razgovori i konzultacije o djeci gdje su roditelji i odgojitelji obaviješteni o rezultatima procjene razvojnog statusa djeteta i napredovanju djeteta. Oređen broj djece upućen je na dodatne stručne procjene u vanjske ustanove (Centar Suvag, Zagreb; Centar za ranu intervenciju u okviru Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu; Dječju bolnicu u Klaićevoj u Zagrebu; Dječju bolnicu „Goljak“ u Zagrebu i druge ustanove).

U okviru pripreme za školu, obavljena je psihološka procjena razvojnih potreba svakog djeteta školskog obveznika radi provjere spremnosti za školu. O rezultatima procjene obaviješteni su roditelji/skrbnici u okviru savjetodavnih razgovora i konzultacija gdje su dobili upute kako mogu, po potrebi, provoditi dodatne aktivnosti i vježbe s djetetom i time povećati djetetovu spremnost za školu. O rezultatima psihološke procjene obaviješteni su i odgojitelji skupine, a prema potrebi i članovi stručnog tima. Prema uratku djeteta i prema procjeni razvojnih potreba djeteta, kako je već spomenuto, planiran je i realiziran individualizirani odgojno-obrazovni rad.

U sljedećoj pedagoškoj godini potrebno je unaprijediti timski rad članova stručnog tima i odgojitelja kod prepoznavanja i identificiranja djece s posebnim razvojnim potrebama te kod izrade individualiziranog plana odgojno – obrazovnog rada s djecom s posebnim potrebama.

Provedba CAP programa

U 2015./2016. pedagoškoj godini proveden je CAP program, odnosno, program sprječavanja nasilja nad djecom. Održana su četiri ciklusa Programa čime su obuhvaćena sva djeca školski obveznici (iz sedam odgojnih skupina). Organiziran je plenarni CAP roditeljski sastanak za roditelje djece uključene u CAP radionice.

Provedba Programa rada s roditeljima radi pripreme djece za školu

Tijekom 2015./2016. pedagoške godine održana su dva ciklusa Programa rada s roditeljima radi pripreme djece za školu. U program su bili uključeni roditelji i djeca školski obveznici iz odgojnih skupina: Bubamare, Ježići, Ivančice, Leptirići i Pčelice. Svaki ciklus Programa sadržavao je pet susreta (radionica za djecu i roditelje, odnosno, stručna predavanja) u čijoj pripremi i provedbi su sudjelovali, uz stručnu suradnicu psihologinju, voditeljicu Programa, i odgojiteljice odgojnih skupina te vanjska suradnica – učiteljica razredne nastave.

Provedba Programa „Rastimo zajedno“

Tijekom pedagoške godine 2015./2016. započeli smo ciklus radionica „Rastimo zajedno“ za odgojitelje. Održane su tri radionice (od ukupno 7) za dvije skupine odgojitelja. U svibnju 2016. Goranka Matić Šarić, str.sur. psihologinja i Nikolina Bošnjak, str.sur. pedagoginja završile su jednodnevnu edukaciju organiziranu u Centru „Rastimo zajedno“ za vođenje Kluba očeva „Rastimo zajedno“.

IZVJEŠĆE O RADU LOGOPEDA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2015/2016

Djelatnost logopeda, stručnog suradnika obuhvaća prevenciju, identifikaciju, dijagnostiku i terapiju jezično-govorno-glasovnih i komunikacijskih poremećaja.

Od 1.1.2016. posao logopeda stručnog suradnika preuzela je na zamjeni mag.logopedije, Jelena Golubičić. Logopedsku terapiju pohađalo je ukupno 36 djece, a dio djece bio je u praćenju. Provedeno je 28 razgovora s roditeljima. Svi roditelji obaviješteni su o provedenoj logopedskoj dijagnostici te su imali uvid u tijek logopedske terapije unutar koje je bila bitna njihova suradnja. Kod mlađe djece koja ispoljavaju određenu simptomatologiju roditelji su savjetovani o poticanju jezično-govornog razvoja.

Kod djece koja polaze logopedsku terapiju unutar vrtića, zabilježene su sljedeće jezično-govorne teškoće:

Tablica 10 DJECA S GOVORNO-JEZIČNIM POREMEĆAJIMA (pojedina djeca imaju dva govono-jezična poremećaj)

Artikulacijski poremećaj	20
Fonološki poremećaj	2
Poremećaj razumijevanja	2
Poremećaj sposobnosti jezičnog izražavanja	3
Poremećaj jezičnog razumijevanja i izražavanja	1
Usporen razvoj govora	1
Kašnjenje u jezično-govornom razvoju	1
Specifični poremećaj izgovora	3
Nespecificirani poremećaj razvoja govora i govornog jezika	1
Poremećaj socijalne komunikacije	1
Poremećaji ritma i tempa govora	3
Nedovoljno razvijena fonološka svjesnost	7
Opservacija	14
Ukupno	58

Može se uočiti da je najzastupljeniji poremećaj jezično-govorne komunikacije u predškolskoj dobi Artikulacijski poremećaj. Od 36 djece uključene u logopedsku terapiju, bilo je 22 djeteta sa Artikulacijskim poremećajem, te je uspješno korigiran izgovor kod 6-ero djece, dok je kod još 9-ero djece ublažen Artikulacijski poremećaj. Od 7-ero djece s Nedovoljno razvijenom fonološkom svjesnosti, njih 3 je uspješno savladalo glasovnu analizu i sintezu. S ispisom je (zbog odlaska u školu) završilo s terapijom 19-ero predškolaca.

Logopedska terapija odvija se jednom tjedno u trajanju od 30 minuta. Dužnost logopeda je također obilaziti područni objekt Lukarišće gdje borave dvije odgojne skupine (jaslička i vrtićka). Područni objekt se posjećuje jednom tjedno od strane stručnih suradnika, stoga je petkom bio planiran odlazak logopeda u P.O. Lukarišće.

Još uvijek je broj djece koja imaju govorno-jezično-glasovne teškoće velik u odnosu na mogućnosti jednog logopeda te ih je nemoguće sve obuhvatiti logopedskim tretmanom u vrtiću. Radi toga jedan dio djece upućen je na terapiju u specijalizirane ustanove (Klaićeva, SUVAG, Centar za ranu komunikaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, KBC Šalata itd). Neka od djece polazila su privatnu logopedsku terapiju.

U navedenom razdoblju logoped je sudjelovao u obilježavanju 7. tjedan psihologije u Hrvatskoj logopedskom dijagnostikom 13-ero djece predškolske dobi (polaznici Male škole), zatim u provođenju upisnih razgovora, te na jednom plenarnom roditeljskom sastanku za novoupisanu djecu.

Suradnja s odgojiteljima i roditeljima ostvarivana je nizom razgovora s ciljem osvještavanja urednog i usporenog jezično-govornog razvoja. Suradnja s odgajateljima bila je zadovoljavajuća i kvalitetna. Bili su upoznati s jezično-govornom problematikom djece koja borave u njihovim skupinama.

Suradnja s članovima stručnog tima ostvarena je kroz niz sastanaka, individualnih savjetovanja i stručnih aktiva.

U svom radu se logopedica educirala putem stručnih aktiva, različite literature ili korištenjem interneta. Kao logoped pripravnik vodila je dnevnik stažiranja i hospitirala radu mentorice u Dječjem vrtiću „Leptir „ u Sesvetama.

IZVJEŠĆE O RADU S POTENCIJALNO DAROVITOM DJECOM ZA 2015./16. PEDAGOŠKU GODINU

Predškolska, darovita djeca su u velikoj mjeri upućena na odrasle u traženju odgovora na brojna pitanja i zahtjevna su u pogledu količine pozornosti koju traže.

Često smo svjedoci „nezgodnih“ ponašanja darovite djece zbog nezadovoljenih odgojno-obrazovnih potreba, a posljedica toga može biti nezainteresiranost za rad, dosada ili čak iskazivanje agresivnosti. Upravo se frustriranost ili pretjerana osjetljivost javlja kao uzrok raskoraka između visokih ciljeva koje si dijete postavlja i nemogućnosti njihova ostvarenja. Moramo naglasiti da su darovita djeca intelektualno superiornija, sa razvijenom sposobnošću apstraktnog mišljenja i kreativnosti.

Darovita djeca će imati pozitivniju sliku o sebi kada svojim specifičnim interesima dožive uspjeh u okruženju koje ih motivira na postizanje ciljeva. Pri tome su izrazito usmjereni na određene aktivnosti koje privlače njihovu pozornost te pokazuju veću znatiželju, čak ulažu i iznimnu energiju u rješavanje problema. Sve to im pomaže u osjećaju vlastite kompetencije, a sve rade s lakoćom, osobito u okruženju djece sličnih sposobnosti.

U provođenju rada s potencijalno darovitom djecom rukovodilo se temeljnim zahtjevom da djeca uče ono što ih zanima i na način na koji im najviše odgovara. U poticajnom, bogatom

kontekstu, gdje su aktivnosti osmišljene kao izazov dječjem intelektu i kreativnosti, uči se neposredno iz podražaja i situacija.

Uloga odgajatelja u programu je vrlo važna zbog vještine vođenja razgovora što uključuje slušanje, postavljanje pitanja i usmjeravanje djeteta. Darovito dijete je motivirano ako ima ponuđene puteve, od kojih ono samo uočava pravi smjer, povezuje i nudi rješenje aktivnosti.

Metodologija rada:

- Broj polaznika: 10 (uglavnom u godini prije polaska u školu raspoređenih u dvije skupine, od petero djece)
- Vrijeme provođenja programa – 2x tjedno po 45 minuta, od 26.01. do 08.06.2016.
- Mjesto provođenja programa – soba dnevnog boravka „Ptičica“.

Identificiranje potencijalno darovite djece uz suradnju s roditeljima vrše odgojitelji djece u godini prije polaska u školu i psihologinja vrtića koja ih testira. Nakon identificiranja djece održan je roditeljski sastanak i individualni razgovori, gdje se roditelji upoznaju sa specifičnim ciljevima i zadacima programa, aktivnostima i didaktičkim sredstvima kojima će se djeca služiti u provođenju programa.

Spontano situacijsko učenje se odvijalo kroz aktivnosti:

- Zahtjevnih didaktičkih i perceptivnih igara
- Logičko-kombinatoričkih i strateških igara različitih stupnjeva težine
- Problemskih igara i aktivnosti
- Igara višestruke klasifikacije
- Uočavanja uzročno-posljedičnih veza
- Vježbi za poticanje kreativnog i logičko-matematičkog mišljenja.

Sklonost djece određenoj aktivnosti je moguće pratiti učestalost uključivanja djeteta, zadržavanju koncentracije u radu i trajanju same aktivnosti. Ponekad se radi o zabavnim i natjecateljskim igrama, a ponekad su igre zahtjevne, logičko-kombinatoričkog karaktera različitog stupnja složenosti.

Takve igre potiču prostornu i vizualnu percepciju, povezivanje i zaključivanje, stvaranje uzročno-posljedičnih veza i viših razina misaonog procesa.

Radovi djece su prikupljeni u posebne mape, a roditelji su svakodnevno informirani o aktivnostima njihovog djeteta, napredovanju i pokazanom interesu za određene igre.

Djeca su aktivno učila a količina i kvaliteta naučenog ovisila su o njihovim sposobnostima, osobinama ali i željom za postignućem. U okruženju djece sličnih sposobnosti u logičkom,

apstraktnom mišljenju i kreativnosti se često javljala potreba za „udruživanjem snaga“ i suradnjom u zajedničkom rješavanju problemskih situacija u igrama, a ponekad i natjecateljstvo. Pri tome se djeca uče strpljivosti, razvijaju strategije planiranja i mišljenja, uče se nositi sa porazom i prihvaćati sebe i svoje otkrivene sposobnosti.

Kreativnost se pratila u likovnom izražavanju djece, gdje se spajalo moguće i nemoguće, a djeca su nudila neobična rješenja za obične situacije često prožete humorom i njihovim „originalnim“ odgovorima. U razvoju kreativnosti se potiče djecu na izražavanje znatiželje, fleksibilnog razmišljanja i davanja neobičnih rješenja.

U socio-emocionalnom razvoju se potiče:

- Samo procjenjivanje djeteta
- Ustrajnost u radu na određenom zadatku
- Razmjena ideja
- Uvažavanje tuđih ideja.

U tijeku provođenja programa moglo se pratiti napredovanje djece u igrama različitih razina zahtjevnosti, kroz izbor igre, stupnja složenosti koje dijete rješava, brzini rješavanja odnosno broju pokušaja i pogrešaka do konačnog rješenja. Djeca ponekad odustanu od početne igre ali se i često vraćaju nastojeći napraviti što je moguće više. U programu je djeci ponuđeno istovremeno više igara, koje mogu raditi samostalno ili u paru, a biraju ih po svojim sklonostima. Većina djece je dolazila redovito na program, rado se uključivala u ponuđene aktivnosti, pa i ako bi odustali od neke igre prije završetka nije se primjećivalo nezadovoljstvo.

Prema povratnim informacijama, roditelji su zadovoljni provođenjem programa za potencijalno darovitu djecu, a osobito činjenicom kontinuiranog uvida u sklonosti i postignuća svoje djece.

IZVJEŠĆE O RADU ZA PROGRAM: CJELODNEVNI ENGLSKI ZA 2015./16. PEDAGOŠKU GODINU

- STATUS SKUPINE

U skupinu je tijekom pedagoške godine bilo upisano 28-ero djece, 16 djevojčica i 12 dječaka. 12-ero djece je bilo u trećoj godini učenja stranog jezika dok je 16-ero djece bilo prva godina učenja, u rujnu su krenuli u „englesku“ skupinu; od njih 16-ero, 13-ero je bio prijelaz iz

postojećih skupina, a troje je djece novoupisano. Skupina je po sastavu mješovita, raspon dobi od 3,4 do 6,6 god. Školskih obveznika bilo je 12-ero, s jednom odgodom škole.

- REALIZACIJA PROGRAMA

U konstruiranju programa bitnu odrednicu čine interesi djece te program ima obilježja otvorenog, situacijski orijentiranog kurikulumu koji podržava djetetove ideje, inicijative i stvaralačka raspoloženja. Bitni aspekti rada su nam bili: razvijati i podržavati motivaciju i interes djeteta za učenje stranog jezika te pozitivan stav o učenju, razvijati dječje razumijevanje engleskog jezika i postaviti temelje za pravilan izgovor, ritam i intonaciju govora djeteta, osigurati djeci početnicima, zabavan i poticajan prvi kontakt sa stranim jezikom putem zanimljivih aktivnosti bitnim za njihov kognitivni razvoj, razvijati komunikacijske i jezične vještine djeteta na stranom jeziku, posebno slušanje i govorenje, usvajati osnovni rječnik i jezične strukture putem komunikacijskih sadržaja u igri i svakodnevnim situacijama (slušanja audio materijala, čitanja djeci) te organizirati i provoditi intervencijske aktivnosti (praćenje i procjene razvojnog statusa djece, tretman djece s posebnim potrebama...).

- MATERIJALNI I DRUGI UVJETI

U realizaciji odgojno-obrazovnog rada korišteni su oprema i sredstva koja se nalaze u SDB, te materijali na engleskom jeziku koje je nabavio vrtić (slikovnice, CD-i, plakati, flashcards). Korišteni su i privatni materijali odgojitelja (slikovnice, DVD, CD). Nekoliko slikovnica su nam poklonili roditelji. Posebno naglašavamo suradnju s gosp. Davidom Mellingom, engleskim piscem slikovnica za djecu. Sredstva su se izrađivala po potrebi i vezano uz temu koja se obrađivala (igre, slikopriče, flashcards). U sobi je i računalo s priključkom na Internet, koje nam je bilo od velike koristi za reprodukciju nabavljenih video materijala, ali i spremanje snimljenih fotografija o radu skupine. Računalo su odgojiteljice koristile za pripremu za rad (pretraživanje stranica na engleskom jeziku i materijala koje koriste u radu: British Council, English-4Kids, Activityvillage, Pinterest, DLKT-kids, YouTube...), dok su djeca imala priliku igrati edukativne igrice (Učim engleski sa Cvrčkom).

- PRIPREMA ZA ŠKOLU

Djeca školski obveznici, koji su bili i ne spavači, u vrijeme dnevnog odmora su dobivala „zadatke“ – radne listove (Vilinska vježbalica); radne listiće (točkalice, labirinte, bojanke); igre slovima i brojkama; likovne aktivnosti (slikanje, kolaž, modeliranje); igre konstruiranja;

vježbe za razvoj grafomotorike; priče u slikama, zagonetke,... u dogovoru s roditeljima, djeca su jednom tjedno kući nosila bilježnicu s domaćom zadaćom. Veći broj djece, i roditelja, su ozbiljno shvatili domaću zadaću i revno je izvršavali. Svaka djetetova zadaća je pregledana i označena štambiljem „well done“. U sklopu pripreme za školu provodio se Program za roditelje i djecu u suradnji s psihologinjom i odgojiteljicama iz skupine Ivančice, te učiteljicom Matković. Predavanjima (tri) i radionicama (dvije) u sklopu Programa odazvalo se 10-ero roditelja s djecom. Djeca su sudjelovala i u radionicama CAP programa. Priprema je odrađena korištenjem priča i slikovnica, igara i razgovora na temu osjećaji, sigurnost, prava, neznanci, dobre i loše tajne. Predškolci su sudjelovali na tradicionalnoj Vrtićkoj biciklijadi.

- FLEKSIBILNI ODMOR

U skupini je tokom godine djeci bio omogućen fleksibilni dnevni odmor uz veliko zalaganje i umješnost odgojiteljica. Dogovarale smo s roditeljima koja djeca trebaju odmor i kako će on funkcionirati. Sva su djeca nakon ručka i obvezne higijene (odlazak na WC i pranje zubića), kratko pogledala crtani film. Nakon toga djeca koja su odmarala, lijegala su u krevetiće, njih 17-ero. Svi zajedno su slušali priču, na materinjem i na engleskom jeziku. Djeci je puštana opuštajuća glazba uz miris mirisnog ulja.

- TEME/PROJEKTI (provedeni tijekom godine):

- Projekt: Apple
- Tema: Dječja prava
- Tema: Fairytales (U svijetu bajki i priča)
- Projekt: Frozen (eksperimenti ledom)
- Tema: Rain
- Projekt: Van Gogh i ja
- Tema: CAP program (predškolci- osjećaji, prava djeteta, problemske situacije, tajne)
- Tema: Flowers
- Promet -vrtićka biciklijada, Bicycle
- Projekt: Ja na Festivalu (MDF Šibenik 2016.)-izrada zastavica
- obilježavanje Božićnih i Uskrasnih blagdana
- obilježavanje dana očeva/Father's day, majčinog dana/ Mother's day

- AKTIVNOSTI (kojima su ostvareni planirani sadržaji):

- čitanje slikovnica na stranom jeziku

- slušanje pjesama, priča, rima na stranom jeziku
- gledanje kratkih filmova i animiranih filmova na stranom jeziku (izvor: Youtube, Learning English, Learning4kids, Project Britain i dr.)
- igre uz pokret (action rhymes), igre s pjevanjem (singing games), igre prstima (finger play)
- SITUACIJSKO UČENJE – svakodnevne radnje, rituali, upute uz vježbanje, djeci su govorene na stranom jeziku (pozdravljanje; fraze kulturnog ophođenja; imenovanje boja, brojeva, dijelova tijela, pribora za jelo; fraze prilikom obavljanja higijene, presvlačenja,.. spremanja igračkica i materijala,..)
- kazališne predstave: Janko i čarobni grah (Kosjenka); Festival životinjskog carstva (Studio Suncokret); Razbojnik sa žutom pjegom (Kosjenka); Ružno pače (Kosjenka); Eko jeka i čarobna planeta (Čarobni svijet)- sve u vrtiću; Ja i moji osjećaji (Žar ptica)- odlazak u Zagreb
- posjet majke Kosko i učenica OŠ Stjepana Radića-aktivnost: čitanje djeci
- edukativni program stomatologinja: Gric i Grec idu dalje
- sportski program: Škola klizanja (djeca starija od 5 godina)
- KEP program (stomatološki pregled)-djeca rođena 2009.godine
- šetnje u bližu okolicu-odlazak do potoka u Parku grofova Drašković
- eksperimenti vodom-istraživačke aktivnosti
- likovne aktivnosti vezane uz rad i djelo V. Van Gogha
- posjet OŠ Josipa Zorića (školarci)-razredna nastava (učiteljica Klenkar)
- posjet OŠ Josipa Zorića (školarci)-sat njemačkog jezika-prof. Piljić (naš roditelj) i razredna nastava (učiteljica Tečić)
- sat engleskog jezika s prof. Marijom Slišković (iz OŠ Stjepana Radića)
- ogledni sat engleskog jezika – završna svečanost

Udio korištenja stranog jezika od strane odgojiteljica se tokom godine povećavao, isto je primjećeno kod djece. Tokom prijedpodneva, kada bi se djeca skupila, organiziran je CIRCLE TIME – vrijeme kada se čitaju slikovnice, slušaju priče, gledaju video clipovi, razgovara uz slikovni materijal (fotografije, plakate, novine). Obzirom na različitu dob djece te različita godišta učenja (prva i treća) bilo je jako puno ponavljanja, ali uz nove sadržaje. Djeca su različitim ritmom usvajala ponuđene sadržaje.

- SURADNJA S RODITELJIMA

- Roditeljski sastanci i radionice

-15.09.2015. Plan i program rada za pedagošku godinu 2015-2016; Jedan dan u vrtiću (PPT)

-Listopad-studenj 2015. Program pripreme za školu (psihologinja, odgojiteljice, učiteljica Matković)

-09.12.2015. Kreativna radionica- Ususret Božiću (izrada božićnih ukrasa)

-09.02.2016. Druženje uz igre i ples- Ples pod maskama (Fašnik)

-30.03.2016. Kreativna radionica – Ususret proljeću

-03.05.2016. CAP program

-01.06.2016. Prikaz aktivnosti kroz vrtićku godinu 2015-2016.

-08.06.2016. Ogledni sat engleskoga jezika-Završna svečanost

-27.06.2016. Predstavljanje Programa roditeljima djece koja nam dolaze iduće pedagoške godine

- Individualni razgovori

Provedeno kroz godinu 30 individualnih razgovora (zabilješke u mapi Suradnja s roditeljima)

- Informiranje roditelja

Bilježnica za roditelje - obavijesti o događanjima u skupini (bolesti djece, zamjene odgojitelja, higijenske i ostale potrebe), proslave rođendana i čestitka za slavljenika, zanimljive izjave i komentari djece, trenutni interesi (kojim se temama bavimo).

Pano - službene obavijesti, najave obilježavanja važnih datuma i događanja na razini vrtića te likovnih radova djece.

Pjesmarica – bilježnica u koju, zajedno s djecom, bilježimo pjesme, rime, priče, zagonetke koje obrađujemo. Odgojiteljice najčešće isprintaju tekst, a djeca daju likovno rješenje.

Bilježnica stoji u predprostoru, roditeljima na dohvata ruke, s mogućnošću posuđivanja i kopiranja (mogućnost koju roditelji redovito i s velikom radošću koriste!).

Ove godine proveden je projekt „Čitanje u obitelji/Reading is fun“ koji je zamišljen na način da torba s knjigama“The Book Bag“ svaki tjedan bude u jednoj obitelji i da zajedno, dijete i

roditelji, pročitaju slikovnice, knjige i zbirku pjesama, recitacija i priča na temu Jež. Povratne informacije su više nego pozitivne, reakcije su odlične.

Također je proveden mini kreativni projekt pod nazivom „Vjetrenjače“ gdje je zadatak bio kod kuće napraviti vjetrenjaču (materijal i rok nije bio zadan). Vjetrenjače su bile izložene u predprostoru SDB.

- CENTAR ZA UČENJE ENGLESKOGA JEZIKA

U SDB-a; uređen raznim slikovnim materijalima – plakatima, fotografijama, slikama, izrađenim aplikacijama na temu koja se obrađuje. Na policama se nalaze: slikovnice na engleskom jeziku, razne igre, slikovni materijal – flash cards, razni predmeti (Mini Morris, Dubble decker bus, Big Ben, London Bridge, Leaprecon's hat,..), razglednice koje su nam donijeli roditelji. Tu su još šalice i ostali pribor potreban za „tea time“, koji je djeci postao omiljen za igru i razgovor. U centru se nalazi računalo koje se koristi u radu za gledanje video isječaka, animiranih nursey rhymes i adaptacija slikovnica. Svakodnevno se sluša dječja glazba/ pjesme za djecu na engleskom jeziku. Većinu materijala koji se koristi u radu je nabavio vrtić, jedan dio nam redovito donose, posuđuju ili poklanjaju roditelji, odgojiteljice izrađuju potrebna sredstva (igre, kartice, lutke, rekvizite, aplikacije), a koriste i svoje privatne zbirke slikovnica, crtanih filmova i glazbe.

- STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJITELJICA

Provodilo se tokom cijele godine. Na razini vrtića su određene teme koje se proučavaju; izabrana tema iz područja Rana intervencija. Istodobno su odgojiteljice tražile i proučavale razne materijale vezane uz provođenje ranog učenja engleskog jezika te literaturu o provođenju procjene znanja djeteta. Bogatstvo raznolikog materijala (e-books, članci, pdf dokumenti, lesson plans and activities for kids) mogu se pronaći na Internetu, gdje postoje stranice za razmjenu i potporu učiteljima stranih jezika.

Odgojiteljica Perko napisala je diplomski rad (UFZG) na temu *Glazbeno-stvaralačke aktivnosti kao poticaj pri usvajanju stranog jezika* koji je praktički temeljen u radu Programa engleske skupine. Odgojiteljica je sudjelovala na *Radionicama 5. Modula/Skills Metodičkog seminara za voditelje programa učenja engleskog jezika u vrtićima* u organizaciji Jezičnog učilišta Sova u Zagrebu. Također je sudjelovala kao predavač na 7. kongresu matematičara održanom na PMF-u u Zagrebu, zajedno s još nekoliko kolegica, na temu *Prikaz odgojno-*

obrazovne prakse u Dječjem vrtiću "Dugo Selo" na području razvoja matematičke kompetencije djece rane i predškolske dobi.

Odgojiteljica Petric je sudjelovala na stručnom skupu održanom u Agenciji za odgoj i obrazovanje, na temu: *Građanske kompetencije u demokratskom i digitalnom okruženju.*

RAD DRAMSKE RADIONICE

U pedagoškoj godini 2015/16, DRAMSKA RADIONICA planirala je četiri predstave:

Jesen- *Janko i čarobni grah* (lutkarsko dramska predstava)

Božićni blagdani- *Božićna priča* (lutkarska predstava)

Zima u vrtiću- *Razbojnik sa žutom pjegom* (dramska predstava)

Uskrсни blagdani- *Ružno pače* (lutkarsko dramska predstava)

Planirane predstave su i realizirane na veliku radost djece koja su svojim oduševljenjem najbolji pokazatelji kvalitete i uspješnosti predstava domaćeg kazališta. Osim djece predstavama se raduju i odgojiteljice koje s djecom dolaze u našu vrtićku dvoranu i oduševljene su primjerenošću, zanimljivostima i edukativnim porukama koje se lako uočavaju u našim predstavama.

Članice dramske radionice su odgojiteljice koje uz redoviti rad u skupini sudjeluju u pripremi i izvedbi predstava za djecu. Svojim velikim angažiranjem kroz izradu scenografije, lutaka, uvježbavanjem sadržaja ali i kreativnošću i talentom, pridonose ostvarivanju i prikazivanju odličnih predstava za djecu iz vrtića i zajednice.

U svibnju 2016. predstavu *Ružno pače* odigrali smo za djecu polaznike *predškole*. Sve nas koji smo ih dočekali s predstavom oduševio je komentar jednog djeteta -*nikad nisam gledao bolju predstavu.*

Kako rad u dramskoj radionici zahtjeva puno angažiranja i redovitu prisutnost svih članova zbog pripremanja i uvježbavanja predstave, sav napor je nakon dječjeg oduševljenja lakši i daje snagu da se i dalje ustraje s radom dramske radionice. Predstavama oplemenjujemo dušu mladoj publici, potičemo radost, druženje, ljubav prema kazalištu ali i razvoj estetskih i etičkih vrednota kvalitetnim izborom sadržaja i izvedbom predstava.

Članice radionice: Višnja Klečar, Jadranka Ojvan, Zlatica Brus, Lana Pergar, Dijana Tomić, Nikolina Baček

EKOLOŠKI PROGRAM I PROGRAM ZA ODRŽVI RAZVOJ U STARIJOJ VRTIĆKOJ SKUPINI ZA PEDAGOŠKU GODINU 2015/2016

Tijekom ove pedagoške godine realizirani su sljedeći zadaci:

- usvajanje osnovnih pojmova o prirodnim pojavama, biljkama, životinjama, te brižnom odnosu prema njima, proširivanje već postojećeg znanja...
- usvajanje i razumjevanje složenijih ekoloških pojmova i riječi npr. (bio-enzim, životni ciklus: vegetacijski ciklus, kiselja kiša....)
- omogućiti djetetu stjecanje znanja i iskustva o okruženju kroz šetnje, posjete....
- izgrađivanje pozitivnih stavova i ponašanja prema okolišu: kako vlastitim djelovanjem doprinjeti zaštiti okoliša.
- razvoj svijesti o važnosti racionalnog korištenja prirodnih resursa- zatvori vodu, ugasi svjetlo.
- upućivati dijete kako može doprinjeti zaštiti vlastitog zdravlja: pravilna prehrana, redovita tjelesna aktivnost, vlastita higijena kao i higijena prostora u kojem boravi.

Zadaci su realizirani kroz šire tematske cjeline, projekte koji su bili odraz dječjih reakcija, ideja i interesa.

Odgojitelji su osigurali okruženje koje omogućuje učenje, istraživanje....

Trajanje programa: od listopada do lipnja.

Zadaci su realizirani kroz:

-situacijski pristup-spontano situacijsko učenje koje se odvijalo kroz igru i aktivnosti:-
prikupljanja

- klasificiranja
- dokumentiranja
- didaktičke igre
- istraživačke aktivnosti
- aktivnosti raznovrsnog izražavanja: likovno, scenskog, glazbenog

Vodeći se interesima djece, soba dnevnog boravka bila je uređena te kontinuirano nadopunjavana didaktičkim materijalima, igrama, plakatima i stvarnim predmetima .... ovisno o interesima i sadržaju koji je bio aktualan.

Napomena: sva poticajna sredstva nisu bila koncentrirana na jednom mjestu odnosno centru nego pravilno raspoređeni kroz sve prisutne centre.

Realizirane aktivnosti u skupini

-ekološko-edukativne šetnje kroz šumu, vrtičko dvorište, park-uočavanje i prepoznavanje promjena, dokumentiranje...

-posjet šumi, upoznavanje vrsta stabla i njihovih plodova, kao i stabla u vrtićkom dvorištu

-obilježavanje važnih datuma-Dani kruha-upoznavanje žitarica

-pripremanje tijesta za kruh

-adekvatno zbrinjavanje ostataka

(hrana za ptice, bio-otpad)

-Dani jabuka-upoznavanje vrsta

-istraživanje okusa

-priprema jabučnog octa

-priprema voćne salate

-kolač od jabuka

-Dan voda-eksperimenti

-važnost i uloga vode

-Svj. dan Močvara

-Svj. dan Ekologije-dramska improvizacija-Eko-eko

- projekt Od drveta do papira –trajanje 3mj.

-Eko radionica-Biljke imaju moć: upoznavanje biljka, priprema čajeva, aromatične soli, mirisnih vrećica lavande, priprema bio-enzima, za roditelje osmišljavamo ekološko-edukativne panoe.

Formirali smo centar žive prirode s biljkama, sjemenom, djeca su pratila rast, sijala, eksperimentirala, dokumentirala.

Izrađivali herbarij.

-uključivanje u eko-projekt Tetrapak, tvrtke Tetrapak i Udruge lijepa naša

- Dolaskom toplog vremena dio aktivnosti premještamo u vanjski prostor.

Brinemo za aromatične trave, čistimo dvorište gdje se igramo.

-17. 03. 2016. s roditeljima organiziramo radionicu Mašta može svašta.

Kontinuirano prisutne bile su životno-praktične i radne aktivnosti usmjerene na očuvanje zdravlja (boravak na zraku, tjelesne aktivnosti, zdrava hrana, briga o sebi i prostoru u kojem boravimo kao i na upućivanju djece na štednju prirodnih resursa-voda, struja).

Kod velikog broja djece razvijene su osnovne prirodoslovne kompetencije što je i cilj ovog programa.

RAD PSIHOLOŠKE RADIONICE

Tijekom 2015./2016. godine članovi psihološke radionice organizirali su i proveli „Matematičko poslijepodne“ u okviru Večeri matematike 2015. Osvojili smo prvu nagradu koju dodjeljuje Hrvatsko matematičko društvo u kategoriji najbolje osmišljeni poticaji, igre i aktivnosti. Stoga smo bili pozvani na prezentaciju svoga rada na području jačanja matematičke kompetencije djece rane i predškolske dobi na 7.kongres nastavnika matematike u Zagrebu. Uspješno smo predstavili rad našeg vrtića na ovom području.

Nadalje, provedena je radionica za djecu i roditelje s pokaznim aktivnostima za razvoj pažnje, koncentracije i pamćenja pod nazivom „Razvijajmo pažnju, koncentraciju i pamćenje“.

Odaziv roditelja i djece bio je zadovoljavajući.

Nastavit ćemo s ovim oblikom rada, odnosno, pripremom tematskih edukativnih radionica za djecu i roditelje i u sljedećoj pedagoškoj godini.

Izrada Zbirke aktivnosti i igara za poticanje pažnje, koncentracije i pamćenja kod djece rane i predškolske dobi nije dovršena te će se rad na tome nastaviti tijekom sljedeće pedagoške godine.

ISTRAŽIVAČKO-STRUČNI RAD

Tijekom pedagoške godine proveden je istraživačko – stručni rad koji je rezultirao objavljenim stručnim radovima:

- na 23.godišnjoj konferenciji hrvatskih psihologa u Šibeniku:

G.Matić Šarić i J.Mrnjaus: **Međugeneracijski odnosi: ispitivanje stavova odgojiteljica prema kolegicama različite duljine radnog staža**

G.Matić Šarić i D.Sesan: **Ispitivanje nekih aspekata suradnje vrtića i članova proširene obitelji – djedova i baka**

-7.kongres nastavnika matematike u Zagrebu:

Goranka Matić Šarić, Draženka Sesan, Snježana Fuks, Ivana Kralj, Sandra Perko, Tanja Petric i Ivana Souissi: **Prikaz odgojno-obrazovne prakse u Dječjem vrtiću "Dugo Selo" na području razvoja matematičke kompetencije djece rane i predškolske dobi.**

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Profesionalni razvoj odgojitelja treba rezultirati ne samo pomacima u znanju, nego i promjenama u njegovim uvjerenjima i djelovanju. Zbog tog su razloga primjereniji oni oblici profesionalnog usavršavanja koji imaju ne samo informacijski, nego i transformacijski potencijal tj. oni koji imaju istraživačka obilježja i omogućuju propitivanje uvjerenja, iskustava i svakidašnje prakse odgojitelja.

Stručni djelatnici vrtića, vanjski suradnici i Agencija za odgoj i obrazovanje pripremili su programe usavršavanja koji uključuju individualne i grupne oblike rada na razini ustanove i izvan nje. Među oblicima profesionalnog usavršavanja izvan vrtića posebno mjesto zauzima stvaranje profesionalnih zajednica učenja (umrežavanje vrtića). Profesionalne zajednice učenja usmjerene su k poticanju odgojitelja i svih drugih subjekata odgojno-obrazovnoga procesa na kontinuiranu razmjenu svojih profesionalnih ekspertiza, uvida i znanja, kao osnove njihova zajedničkog učenja i razvoja. Ovako shvaćenome profesionalnom razvoju stručnih djelatnika vrtića pridonijelo je i sudjelovanje u različitim programima profesionalnog usavršavanja, koji uključuju predavanja stručnjaka (posebno sa dr. sc. Mirjanom Šagud, prof. Filozofskog fakulteta, odsjek pedagogije), radionice, prezentiranje primjera dobre prakse i slično, u skladu s preporukama EU-a.

Odgojitelji ističu kako su posebno zadovoljni sa sljedećim oblicima suradnje s roditeljima: radionicama za roditelje (i djecu), uključivanjem roditelja/članova obitelji djeteta u neposredni odgojno-obrazovni rad (primjerice, majka, profesorica kroatistike čitala je priču djeci u skupini, djed lovac razgovarao je s djecom o šumskim životinjama, majka primalja pojašnjavala je djeci razvoj bebe tijekom trudnoće, majka stomatolog objašnjavala je djeci važnost pravilne brige i njege zubi i drugi), donošenjem raznolikih materijala za izradu poticaja za igre i aktivnosti u odgojnoj skupini, praćenjem "bilježnice za roditelje".

Tablica 11

STRUČNO USAVRŠAVANJE U USTANOVI		
TEME STRUČNIH AKTIVA KOJI SU ODRŽANI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE
Stručni aktivni i interaktivne radionice stručnih suradnika, vanjskog supervizora Rana Intervencija Simbolička igra djece rane i predškolske dobi uz prikaz aktivnosti Prikaz simboličke igre Rana Intervencija(dijagnostika, izrada ljestvica) Kurikulum smjernice Primjena terapije igrom u vrtićkom okruženju Četiri stupa roditeljstva Kako ublažiti stresne situacije kod djece putem igre Proces dokumentiranja odgojno obrazovne prakse Savjetovanje roditelja djece s poteškoćama Psihološke potrebe djece i tri tipa dijaloga s djecom Rana intervencija(hodogram, protokol izrade)	Psiholog Pedagoginja Vanjski supervizor Psihologinja Vanjski supervizor Pedagog Pedagog i Psiholog Pedagog Vanjski supervizor Psiholog Pedagog i psiholog Psiholog Vanjski supervizor	Tijekom godine.

Tradicionalna i suvremena praksa Odgojni ciljevi i kako djetetu posredujemo svijet oko sebe	Psiholog i pedagog	
3. Suradivali smo i kroz radne dogovore kroz mjesec sa svrhom unaprjeđivanja rada vrtića i realiziranja aktualnih događanja i odgojno obrazovnih ciljeva i eventualnih nejasnoća	Ravnatelj Stručni tim odgojitelji	Tijekom pedagoške godine
5. Prisustvovali na odgojiteljskim vijećima	Ravnatelj Stručni suradnici Odgojitelji	Svaki drugi mjesec tijekom pedagoške godine

USAVRŠAVANJE IZVAN USTANOVE

Sudjelovali na stručnim usavršavanjima izvan ustanove i o tome izvještavali odgojiteljsko vijeće.

Tablica 12

ZADACI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE
Prisustvovali na seminarima i modulima u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta ,Agencije za odgoj i obrazovanje, Pedagogijsko društvo, psihologijsko i logopedijsko	Agencija za odgoj i obrazovanje Društva	Tijekom godine
Prisustvovali na seminarima razvojnog centra Vrtić u zajednici, zajednica u vrtiću	Razvojni centar Vrtić u zajednici, zajednica u vrtiću	Tijekom godine

Naši odgojitelji su se individualno usavršavali čitajući ponuđenu stručnu literaturu iz područja rane intervencije i drugog područja -važnost igre na cjelokupni dječji razvoj.

PODRUČJA INDIVIDUALNOG USAVRŠAVANJA:

Ponuđena stručna literatura za područje rana intervencija:

1. Davison G.C., Neale J.M. (1999). Emocionalni poremećaji i poremećaji ponašanja u djetinjstvu i adolescenciji, u knjizi *Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja*. Jastrebarsko: Naklada Slap, str. 491-525.

2. Klarin, M. (2006). *Razvoj djece u socijalnom kontekstu*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (poglavlja 3 i 4).
3. Starc, B., Čudina Obradović, M, Plaša, A., Profaca, B., Letica, M. (2004). *Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi*. Zagreb: Golden Marketing-Tehnička knjiga.
4. Katz, G.L., McClellan, D.E. (1997). *Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije*. Zagreb: EDUCA.
5. Haug-Schnabel, G. (1996). *Agresivnost u dječjem vrtiću*. Zagreb: EDUCA.
6. Milanović, M., Stričević, I., Maleš, D. Sekulić Majurec, A. (2000). *Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatskoj*. UNICEF-Ured za Hrvatsku. (str. 31-61).
7. Berk, L. (2005). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (str 75-409)
8. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija: Moderna znanost* (Pogl. 5-16). Jastrebarsko: Naklada Slap.
9. 1. Brajša-Žganec, A. (2003). *Dijete i obitelj*. Naklada Slap, Jastrebarsko.
10. Buggle, F. (2002). *Razvojna psihologija Jeana Piageta*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
11. Čuturić, N. (2000). *Psihomotorički razvoj djeteta u prve dvije godine života*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
12. Gardner, H., Kornhaber, M.L. i Wake, W.K. (1999). *Inteligencija: različita gledišta* (Pogl. 4: Piaget). Jastrebarsko: Naklada Slap.
13. Vulić-Prtorić, A. (2004). *Depresivnost u djece i adolescenata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
14. Wenar, C. (2003). *Psihopatologija i psihijatrija od dojenačke dobi do adolescencije* (pogl. 4-17). Jastrebarsko: Naklada Slap.
15. Oatley, K. i Jenkins, J.M. (2001). *Razumijevanje emocija* (Pogl. 8: Emocije i psihopatologija u djetinjstvu). Jastrebarsko: Naklada Slap.
16. Ajduković, M. i Kolesarić, V. (Ur.) (2003). *Etički kodeks istraživanja s djecom*. Vijeće za djecu Vlade RH i Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži.

17. Kocijan Hercigonja, D., Došen, A., Folnegović-Šmalc, V. i Kozarić -Kovačić, D. (2000.), *Mentalna retardacija, Jastrebarsko: Naklada Slap.*
18. Živjeti s epilepsijom. (2003). Pliva. Zagreb.
19. Bilać, S. (2002). Psihološka potpora obitelji djeteta s cerebralnom paralizom. u : Vodič kroz cerebralnu paralizu. Zagreb.
20. Davis, H.. (1998). Pomožimo bolesnoj djeci. Naklada Slap. 3. poglavlje (str. 41 - 47)
21. Grgin, T. (1997). Edukacijska psihologija (11. poglavlje). Naklada Slap. 243 - 256.
22. Davis, R. D. Dar disleksije. Zagreb: Alinea, 2001.
23. Phelan, T.W. Sve o poremećaju pomanjkanja pažnje. Lekenik:Ostvarenje, 2005.
24. Kocijan-Hercigonja, D. Hiperaktivno dijete: uznemireni roditelji i odgajatelji. Jastrebarsko:Slap. 2004.
25. Guberina-Abramović,D. Priručnik za rad s učenicima s posebnim potrebama. Zagreb:Školska knjiga, 2004.
26. Vitale, B.M. Jednorozu su stvarni. Lekenik:Ostvarenje, 2005.
27. Srebot, R. Putovanje u tišinu. Lekenik: Ostvarenje, 2003.
28. Strugar, V. Nadareni učenici u procesu obrazovanja. Zagreb: Zavod za prosvjetno pedagošku službu, 1998.
29. Staničić , V. Djeca s teškoćama u razvoju u redovnoj školi. Zagreb: Savez slijepih Hrvatske, 1985.
30. Shapiro, L. Kako razviti emocionalnu inteligenciju djece. Zagreb: Mozaik knjiga, 1998.
31. Prekop, J. Mali tiranin. Zagreb:Educa, 1997.
32. Prevencija urbanog kriminala. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, 2003.
33. Maleš, D. Zlostavljanje među učenicima može se spriječiti. Zagreb: Udruženje Djeca prva, 2005.
34. Fulgosi, A. Biološke osnove osobina ličnosti. Jastrebarsko: Naklada Slap, 1994.
35. Evano, C. Imamo pravo ne shvatiti odmah. Zagreb: Profil, 2004.
36. Dyregrov, A. Tugovanje u djece: priručnik za odrasle. Zagreb :Educa, 2001.
37. Barth-Britt,M. Razumjeti što djeca razumiju. Zagreb: Profil, 2004.
38. Ajduković, M. Nenasilno rješavanje sukoba. Zagreb: Alinea, 1998.
39. Winkel, R. Djeca koju je teško odgajati. Zagreb : Educa, 1996.
40. Woolfson, R. Zašto djeca to rade: praktični vodič za roditelje. Zagreb: Profil, 2005.

41. Svi različiti-svi jednaki. Slavonski Brod : Europski klub Slavonski Brod, 2000.
42. Janković, J. Sukob ili suradnja. Zagreb: Alinea, 1996.
43. Janković, J. Savjetovanje: nedirektivni pristup. Zagreb: Alinea,1997.
44. Djeca s posebnim potrebama: priručnik za odgajatelje, učitelje i roditelje/ (Marjorie J. Kostelnik...et al). Zagreb: Educa, 2004.
45. Miljković, D. Bolje biti vjetar nego list: psihologija dječjeg samopouzdanja. Zagreb: IEP, 2004.
46. Maleš, D. Između djetinjstva i zrelosti. Đakovo : Temposhop, 1995.
47. Diamond, M. Čarobno drveće uma. Lekenik: Ostvarenje, 2006.
48. Brajša, P. Očevi , gdje ste?. Zagreb : Školske novine, 1995.
49. Bujas Petković Zorana: Autistični poremećaj – dijagnoza i tretman
50. Poremećaji autističnog spektra: značajke i edukacijsko-rehabilitacijska podrška
49. znanstveni i stručni radovi s ovoga područja

PODRUČJE; Ponuđena stručna literatura **utjecaja i važnost igre na cjelokupni dječji razvoj**

- Duran, M., Dijete i igra, Naklada Slap, Zagreb,1995.
- Starc, B. i sur., Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Golden Marketing, Zagreb,2004.
- Slunjski E. [Izvan okvira : kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma](#), Zagreb : [Element](#), 2015.
- Slunjski E. Tragovima dječjih stopa : Profil 2012.
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, NACIONALNI KURIKULUM ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE 2014.
- Slunjski E. Kad djeca istražuju : neobične igre običnim materijalima : zbirka igara od recikliranih materijala za djecu, koje mogu izraditi odrasli s djecom /2006.
- Šagud M. , Odgajatelj u dječjoj igri, Školske Novine 2002.
- Dorothy Eion- Igre Stvaralice, Profil
- Winnicott, D., W. Igra i stvarnost, Prosvjeta , Zagreb, 2004.
- Oaklander, V. Put do dječjeg srca, Školska knjiga, Zagreb, 1996.
- Stevanović, M. Predškolska pedagogija, Andromeda 2003
- Markočić, M. Igrom do škole Udruženje djeca prva,2001.

Petrović –Sočo. B. Kontekst ustanove za rani odgoji i obrazovanje-holistički pristup, Mali profesor 2007.

Maleš, D. Nove paradigme ranog odgoja, Filozofski fakultet Sveučilište u Zagrebu 2011.

Čudina-Obradović M. Igrom do čitanje, Školska knjiga 1995.

Zbornik radova Obrazovanje odgojitelja i stručno razvojnih djelatnika u 21. s toljeću, Knjigoplastika 1999 (199 str, 157str, 167str, 184 i 186 str.)

Maleš D. Druženje djece i odraslih, Školska knjiga, (od 21-26 str.)

Roller-Halačev Vegar .Igre predškolske djece 1 , Školska knjiga

Roller-Halačev Vegar Igre predškolske djece, Školska knjiga

Britton L. Učenje kroz igru Hena Com 2000.

Ponuđeni članci:

Lutka i lutkarska igra u kurikulu predškolskog odgoja (Prethodno priopćenje)

Hicela Ivon

Školski vjesnik - Časopis za pedagoška i školska pitanja, Vol. 62 No. 1, 2013

Dječji vrtić kao životni prostor, kao mjesto igre i učenja djece i odraslih mora biti otvoren i odgovarati potrebama djece, roditelja te kulturne i društvene sredine u kojoj djeluje. Teoretski okvir prigodom...

IGRA ULOGA I DJEČJA OSOBNOST (Izlaganje sa skupa)

Zlatko Ivan Juras

Metodički ogledi, Vol. 11 No. 2, 2004

Uspostavljenost igre (uloga) slijedi iz sabira kognitivno – emotivno – voljnog iskustva u različitim konstelacijama ovih triju momenata igre - što odgovara poticajima razvoja dječje osobnosti u raznolikosti...

Čime se i kako igraju današnja djeca? (Pregledni rad)

Jasmina Klemenović

Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje, Vol. 16 No. Sp.Ed.1, 2014

Igračka predstavlja materijalni temelj igre, oblikuje iskustvo djeteta, budi imaginaciju i usmjerava ponašanje prenoseći vrijednosti određenog doba. U visokorazvijenim društvima sve mlađa djeca bivaju...

Simbolička igra djece rane dobi (Pregledni rad)

Biserka Petrović-Sočo

Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje, Vol. 16 No. Sp.Ed.1, 2014

U radu se razvoju simboličke igre i njezinu utjecaju na cjelokupni razvoj djece rane dobi prilazi s razvojno-psihološkog, ekološko-kulturnog i pedagoško-metodičkog motrišta.

Naglasak je na razvoju te...

**POVEZANOST EMPATIJE I MAŠTE ODGOJITELJA S NEKIM
KARAKTERISTIKAMA PONAŠANJA I IGRE PREDŠKOLSKOG DJETETA** (Izvorni
znanstveni članak)

Hicela Ivon, Joško Sindik

Magistra Iadertina, Vol. 3 No. 1, 2008

U radu se analiziraju rezultati dijela šireg empirijskog istraživanja o utjecaju interakcije djeteta s lutkom na ponašanje i igru djece, i to onog dijela čiji je cilj ispitivanje povezanosti

Utjecaj novih medija na dječju igru (Pregledni rad)

Edita Rogulj

Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje, Vol. 16 No. Sp.Ed.1, 2014

Razvoj tehnologije utječe na sve sfere ljudskog života, pa tako i na dječju igru. Promjene koje nastaju utjecajem ubrzanog razvoja tehnologija i novih medija ostavljaju velik trag na dječju

6. SURADNJA S RODITELJIMA/SKRBNICIMA

U **Tabeli 13** dan je pregled postavljenih i realiziranih zadataka i ciljeva u okviru suradnje s roditeljima tijekom 2015./2016.pedagoške godine:

STANDARD	INDIKATORI KVALITETE	Evaluacija realiziranih zadataka i prijedlozi za sljedeću pedagošku godinu
- upisni razgovori s roditeljima novoupisane djece	Individualni razgovori	Sa svakim roditeljem/roditeljima i novoupisanim djetetom obavljen je upisni intervju kojeg su vodili članovi ST. Neki odgojitelji predlažu uključivanje odgojitelja u upisne razgovore.
- održati roditeljski sastanak za roditelje novoprimljene djece - održati radionice za roditelje i novoupisanu djecu	Predavanje, letak, informiranje, ankete, radionice za roditelje i novoupisanu djecu	Ravnateljica i članovi ST održali su plenarni RS za roditelje novoprimljene djece u vrtić i program predškole. Podijeljeni su info materijali. Radionice za roditelje i novoprimljenu djecu nisu provedene iz organizacijskih razloga te će biti planirane za sljedeću pedagošku godinu.
- uključiti roditelje/skrbnike u proces prilagodbe djece na polazak u jaslice i vrtić	Savjetodavni razgovori	Svim roditeljima novoprimljene djece preporučeno je uključivanje u odgojno-obrazovni proces tijekom prilagodbe djeteta. Roditelji djece jasličke dobi se redovito uključuju u proces, dok roditelji djece vrtićke dobi različito prihvaćaju ponudenu mogućnost.
- uključiti roditelje/skrbnike u odgojno-obrazovni proces (projekti, izleti...)	Savjetodavni razgovori, praktični rad, praćenje rada	Tijekom pedagoške godine roditelji su se vrlo često uključivali u odgojno-obrazovni proces, posebice u vrtićkim skupinama, u okviru projekata : „Od lepeze do slikovnice“, „Čaj“, „Dvorci i dvorjani“ i drugo.
- obavješćivati roditelje o zbivanjima u vrtiću putem kutića za roditelje, oglasnih ploča, vrtićkog časopisa, web stranice	Informiranje, pisani radovi, ankete	Roditelji su obavješćivani o zbivanjima u vrtiću putem kutića za roditelje i oglasnih ploča, web stranice i letaka te bilježnica/dnevnika skupine za roditelje, foto prikazom aktivnosti u skupini, prikazom slikovnica koje su se čitale u skupini i drugo.

- svakodnevna razmjena informacija roditelj/skrbnik - odgojitelj	Informiranje. info-listići, kutić za roditelje	Odgojitelji su redovito izmjenjivali relevantne informacije s roditeljima. Na skali od 1-5 ocjenjuju suradnju s roditeljima najčešćom procjenom 4, a u rasponu od 3 do 5. U sljedećoj pedagoškoj godini bilo bi korisno povećati broj individualnih razgovora roditelja i odgojitelja.
- održati komunikacijske roditeljske sastanke i radionice, osigurati druženje djece, roditelja i odgojitelja	Predavanje, informiranje, ankete, radionice, zajedničko druženje	Tijekom pedagoške godine održani su roditeljski sastanci i radionice, broj RS ide u rasponu od 2 do 4 i više Teme RS: Prikaz aktivnosti i igara kroz ped.godinu, Božićna radionica, radionica „Čitaj mi, čitaj“ i drugo. U provedbi su sudjelovali i članovi ST. U sljedećoj ped.god. treba ponuditi više edukativnih sastanaka i radionica za roditelje djece jasličke dobi.
- održati individualne konzultacije i savjetodavne razgovore s roditeljima (djece s posebnim potrebama)	Savjetodavni ili informativni razgovor, dječji radovi i sl.	Članovi ST i odgojitelji redovito su provodili informativne i savjetodavne razgovore s roditeljima. Broj održanih razgovora po odgojnoj skupini ide u rasponu od 2 do 35. Nije postignut zadani cilj da se s roditeljima svakog djeteta održi barem jedan savjetodavno/informativni razgovor tijekom pedagoške godine.
- provesti plenarne roditeljske sastanke (Priprema za školu, CAP program i drugo)	Predavanja. pisani materijal, prezentacije, rad s grupama roditelja	Članovi ST održali su plenarne roditeljske sastanke. Članovi psihološke radionice održali su radionicu u sklopu Večeri matematike 2015. te radionicu „Razvijajmo pažnju, koncentraciju i pamćenje“ ponuđenu svim roditeljima i djeci vrtićke dobi.
- provesti "Program rada s roditeljima radi pripreme djece za polazak u školu"	3 ciklusa programa	Realiziran je Program rada s roditeljima radi pripreme za školu u onim odgojnim skupinama (5) koje pohađaju školski obveznici.
- osigurati roditeljima dostupnost literature (vrtićka knjižnica i web stranica)	Upute za čitanje, knjige, stručni časopisi, slikovnice	Roditeljima je bila dostupna stručna literatura iz kabineta stručnog suradnika psihologa te literatura iz odgojne skupine „Ježići“.

- djelovanje psihološkog, logopedskog, pedagoškog i zdravstvenog savjetovišta za roditelje	Savjetodavni i informativni razgovori	Tijekom pedagoške godine održavani su redoviti i česti savjetodavni i informativni razgovori roditelja i članova ST. Najčešće su roditelji koristili mogućnost logopedskog i psihološkog savjetovišta. Dostupnost savjetovišta bi se trebala povećati poslijepodnevnom radom barem jedan radni dan u tjednu.

7. RAD STRUČNIH TIJELA I ORGANA UPRAVLJANJA

Odgoviteljsko vijeće čine svi zaposleni odgojno-zdravstveni radnici: ravnatelj, 30 odgojitelja, 3 medicinske sestre, 1 odgojitelj invalid rada, psiholog, pedagog, logoped, zdravstveni voditelj.

Odgoviteljsko vijeće je održalo 6 sjednica prema Godišnjem planu i programu u svrhu:

1. planiranja, realiziranja i razmatranja provedenih aktivnosti u praksi
3. razmatranja novijih pedagoško-psiholoških dostignuća teorije
4. redovitog informiranja o svim aktivnostima u Vrtiću i suradnji s Osnivačem
5. održavanje stručnih aktiva
6. unapređivanje odgojno obrazovnog procesa

Uz sjednice Odgoviteljskog vijeća održano je 22 sata stručnih aktiva i radnih dogovora putem kojih su odgojitelji razvijali i dopunjavali svoju kompetenciju i usavršavali se u Ustanovi. Stručne aktive za odgojitelje pripremili su ravnateljica, psiholog, pedagog, logoped, zdravstveni voditelj i vanjski suradnik. Radili smo putem radionica, izlaganja i predavanja u različitim područjima predškolskog odgoja i obrazovanja.

U 2015./2016. ped. godini održano je 12 sjednica Upravnog vijeća. Na sjednicama Upravnog vijeća raspravljalo se o svim segmentima odgojno-obrazovnog procesa i Vrtiću u cjelini, kao i

o raspisivanju natječaja za potrebe odgojno-obrazovnog procesa. Donesen je Plan upisa djece za 2016./2017. ped. god.

8. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA

Kvalitetu odgojno obrazovnog procesa kojem je primarni cilj osigurati pravilan rast i razvoj svakog djeteta, zadovoljenje potreba i prava djece ne bi moglo ostvariti bez kvalitetne suradnje s vanjskim čimbenicima. Posebno važni čimbenici suradnje u 2015./16. ped. godini bili su:

- **Osnivač Dječjeg vrtića „Dugo Selo“;**
- Gradsko vijeće, Gradonačelnik, Zamjenici,
- Upravni odjel za društvene djelatnosti; Pročelnik,
- Upravni odjel za gospodarstvo i financije,
- Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, komunalno stambeno gospodarstvo,
- Turistička zajednica,
- Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta;
- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Policijska postaja Dugo Selo
- Filozofski fakultet u Zagrebu- odsjek pedagogije
- Osnovna škola Josipa Zorića,
- Osnovna škola Ivana Benkovića,
- Dom zdravlja Dugo Selo,
- Ministarstvo zdravlja- sanitarna inspekcija,
- Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije i dr. Andrija Štampar,
- Udruženje obrtnika Dugo Selo,
- Udruga „Lijepa naša“,
- Pučko otvoreno učilište i novinari Dugoselske kronike
- Veterinarska ambulanta Dugo Selo,
- Udruga pčelara Maslačak,

- Gradska knjižnica Dugo Selo,
- Crveni križ Dugo Selo,
- Dječja kazališta

Izvješće o radu Dječjeg vrtića „Dugo Selo“ za 2015./2016. ped. godine pripremila je ravnateljica Dječjeg vrtića Dugo Selo Draženka Sesan sa članovima stručnog tima Vrtića.

Izvješće o radu Dječjeg vrtića „Dugo Selo“ za 2015./2016. ped. godine utvrđeno je i raspravljeno na sjednici Odgojiteljskog vijeća održanoj 12. rujna 2016. godine.

Upravno vijeće Dječjeg vrtića „Dugo Selo“ usvojilo je Izvještaj o radu Dječjeg vrtića Dugo Selo za 2015./2016. pedagošku godinu

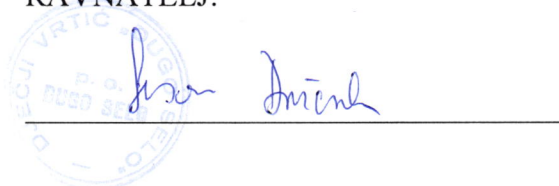
PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA:

Mara Mamuza, dipl. defektolog

RAVNATELJ:

Draženka Sesan, prof.